Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ҒАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 204 (7945). ◆ 30 октябрь, 1982 йил ★ ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ЯНГИ КУЧ БИЛАН

★ ПИСКЕНТ. Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари халқ хўжалик планини бажардилар. 1570 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан, жами 5040 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Етиштирилган ҳосилнинг 4600 тоннаси ёки 95 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Ҳар бир терим агрегатининг иш унуми ўртача 140 тоннани ташкил этди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз меҳнаткашларига юборган табригидан руҳланган хўжалик деҳқонлари давлатга яна 1150 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдилар.

ЯНА 750 ТОННА

★ ЯНГИЙЎЛ. «Партия XXI съезди» колхози пахтакорлари қабул пунктларига 2136 тоннадан ортиқ «оқ олтин» топшириб, йиллик планни адо этишди. 720 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ошириб ҳосил олинди. Эришилган ғалабага Саидаҳмад Охунов, Мелибой Султонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларининг аъзолари салмоқли ҳисса қўшдилар. Пахтакорлар Ватанимизнинг шонли юбилейи нишонланадиган йилда Ватан омборларига яна 750 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини қабул қилишди.

ЮҚОРИ СОРТЛАРГА

★ БЕКОБОД. «КПСС XXV съезди» совхозининг 3- ва 4-бўлимларида йиллик план бажарилди. Амет Дегержи бошчилик қилаётган 3-бўлимда 400 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан, 1320 тонна пахта йиғиштириб олинди. Етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми юқори сортларга топширилди. Бўлим деҳқонлари далалардан яна 300 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олишмоқчи.

440 гектар майдондан 1408 тонна пахта йиғиштириб олган 4-бўлим пахтакорлари ҳам зиммаларига яна 400 тонна пахта териш мажбуриятини олдилар.

СЎНГГИ ҚЎСАККАЧА

★ КОММУНИСТИК. «Политотдел» колхозининг яна икки бригадаси социалистик мажбуриятларини бажаришди. Константин Ким бошчилигидаги коллектив аъзолари қабул пунктларига 435 тоннадан ортиқ хом ашё етказиб бердилар. Пётр Тен бригадаси уйган хирмон эса 562 тоннадан ошиб кетди. Ҳар иккала бригаданинг пахтакорлари даладаги ҳосилнинг сўнгги мисқолларигача йиғиштириб олиб, улкан хирмонга салмоқли ҳисса қўшишга аҳд қилдилар.

ЗАРБДОР ОТРЯД

★ЎРТА ЧИРЧИҚ. Районда илғор комсомол-ёшлардан ташкил топган 40 кишилик зарбдор отряд барчага ўрнак кўрсатиб меҳнат қилаётир. Улар шу кунгача «Ленин йўли» колхози далаларидан 32,5 тонна «оқ олтин» териб бердилар. Зарбдор отряднинг Мавлуда Исоқова, Александр Куршиков сингари аъзолари кунига 100—120 килограммдан пахта териб, ҳамкасбларига ибрат бўлишяпти.

60 СССР МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ—ОКТЯБРГА!

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз давлатга дон, сабзавот, картошка, ҳўл мева, узум ва полиз маҳсулотлари сотиш планларини бажарганлиги муносабати билан йўллаган табрикномасига жавобан ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили топшириқларини ҳамда социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун ўзаро социалистик мусобақани янада кучайтириб юбордилар.

ҒАЙРАТИМИЗГА ҒАЙРАТ ҚЎШИЛДИ

Юбилей йилида қўлга киритаётган ютуқларимиз салмоқли ва баракали бўлмоқда. Дала ва боғларда мўл сабзавот, мева, картошка етиштирилди. Деҳқонларимиз партия кўрсатмаларини амалга ошира бориб, СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар етиштирилган барча ҳосилни тўла сақлаб қолиш, нобуд бўлишига йўл қўймасдан эл дастурхонига етказиб бериш учун барча чора ва тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Натижада давлатга картошка, сабзавот, мева, узум, пилла сотиш йиллик планлари муддатидан анча илгари бажарилди. Ҳозирга қадар тайёрлов пунктларига 7275 тонна ўрнига 8133 тоннага яқин қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берилди. Жумладан, пландаги 1045 тонна ўрнига 1604 тонна картошка сотилди. 6011 тоннага яқин сабзавот етказиб берилди. Гўшт, сут, тухум тайёрлаш суръатлари ҳам ўтган йилдагига қараганда анча юқори бўлмоқда.

Ўзбекистон ССР давлатга дон, сабзавот, картошка, ҳўл мева, узум, полиз маҳсулотлари сотиш планларини бажарганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз барча меҳнаткашларига йўллаган табрик мактуби хўжалигимиз колхозчиларини ҳам янада руҳлантириб юборди, ғайратимизга ғайрат қўшилди. Ҳар бир колхозчи, чорвадор шу кунларда ўз зиммасига янги, оширилган мажбурият олган ҳолда меҳнат қилмоқда. Биз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, эл дастурхонига яна 200 тонна картошка, 1500 тонна сабзавот ва бошқа турдаги маҳсулотлар етказиб беришга аҳд қилдик.

Шу билан бирга 1983 йил ҳосилига тайёргарлик юзасидан кузги-қишки ишлар кучайтириб юборилди. Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун мустаҳкам замин яратганмиз.

Бир сўз билан айтганда колхозимиз меҳнаткашлари юбилей йилини ҳар бир соҳада юксак кўрсаткичлар билан якунлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Ф. АБДУЛЛАЕВ,
Калинин районидаги Калинин номли колхоз раиси.

БИЗ ҲАМ ФАХРЛАНАМИЗ

Республикамиз давлатга дон, сабзавот, картошка, ҳўл мева, узум ва полиз маҳсулотлари сотиш планини бажарганлиги муносабати билан ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига, республиканинг барча меҳнаткашларига табрикномаси комбинатимиз ишчи-хизматчилари томонидан ҳам зўр ифтихор билан кутиб олинди. Гарчанд, корхонамиз коллективи саноат маҳсулотлари тайёрлаш билан банд бўлсада, лекин бу ғалабада оз бўлсада ўз ҳиссалари борлиги билан ҳақли равишда фахрланадилар.

Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозига оталик ёрдами кўрсатиб келаётганимизга бир неча йил бўлди. Ҳар йили юзлаб комсомол-ёшларимиз бу хўжаликка бориб деҳқонларга яқиндан кўмаклашадилар. Шу йилнинг ўзида 200 га яқин ишчимиз совхоз меҳнаткашларига ҳосилни йиғиштиришда ёрдам кўрсатдилар. Бу борадаги ютуқларимиз эса чакки бўлмади. Табрикномани ўқир эканмиз, коллективимиз ўроқ ва болға рамзий дўстлигига содиқ қолиб республика ғалабасига ўз ҳиссасини қўшганлиги билан фахрланамиз.

Н. РАИМОВ,
Ангрен керамика комбинати комсомол комитетининг секретари.

ЛУБКОРЛАР ЗАФАРИ

ЎКТАМ МАҲКАМОВ етакчилик қилаётган бригада аъзоларини «Коммунизм» совхозида каноп етиштиришнинг усталари дейишади. Бу бежиз эмас. Бир неча йилдирки, бу кичик коллектив пахта билан биргаликда канопдан ҳам мўл ҳосил етиштириб келаётир. Юбилей йилида 20 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 210 центнердан «кўк олтин» йиғиштириб олиниб, тайёрлов пунктларига 420 тонна хом ашё етказиб берилди.

Ҳосилни йиғиштириб олишда ҳам бригада мусобақада пешқадамлар сафида бўлди. Бахтиёр Қўшоқов, Мавлуда Нишонова, Гулнора Байрамова, Жамол Қурбонов сингари деҳқонлар барчага ўрнак кўрсатиб меҳнат қилишди. Айни кунларда ҳосилдан бўшаган майдонлар пешма-пеш шудгор қилиниб, келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин ҳозирланмоқда.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА,
М. ШАРИПОВА,
Ғалаба райони.

ТЕРИМ ПЕШҚАДАМЛАРИ

★ ЧИНОЗ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механизатори Эргаш Усмонов мавсумда 130 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб хирмонга баракали ҳисса қўшди. Айни кунларда ҳам у йиғим-теримда деҳқонларга яқиндан ёрдам бераётир.

●

★ РАЙОНДАГИ А. Набиев номли 27-ўрта мактабнинг 7-синф ўқувчиси Мавлуда Мирсодиқова бу йил далалардан 6 тонна пахта териб бериш мажбуриятини қабул қилган эди. Теримда актив иштирок этаётган пешқадамнинг шу кунгача уйган хирмони 5 тоннадан ошиб кетди.

А. РАҲИМОВ фотолари.

ПАХТА ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун—районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун—мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — машинада бир кунда, бешинчи устун — мавсум бошидан буён машинада.

Бўка	0,24	116,21	0,15	113,80
Оққўрғон	0,25	110,60	0,32	106,67
Ғалаба	0,10	106,86	—	05,84
Пискент	0,21	106,86	—	109,59
Ўрта Чирчиқ	0,18	104,21	—	100,72
Коммунистик	0,19	103,64	—	93,31
Янгийўл	0,31	102,58	0,44	102,27
Бекобод	0,32	102,48	0,37	90,93
Чиноз	0,42	100,45	—	100,11
Область бўйича	0,24	106,87	0,14	103,13

СОВЕТ—КИПР МУЗОКАРАЛАРИ

28 октябрь куни Кремлда Совет — Кипр музокаралари бўлди.

Музокараларни Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев;

Кипр томонидан — Кипр Республикаси президенти С. Киприану, Кипр Республикаси ташқи ишлар министри Н. Роландис, Кипр Республикаси президенти ҳузуридаги министр К. Михаилидис олиб бордилар.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар давомида Л. И. Брежнев билан С. Киприану Совет — Кипр муносабатларининг ҳолати ва ривожидан мамнун эканликларини билдирдилар. Бу муносабатлар тенг ҳуқуқлилик, ўзаро ҳурмат ва ишонч асосида қурилмоқда. Ўзаро хамкорликнинг ҳамма соҳаларида — сиёсий, савдо-иқтисодий маданий соҳада силжиш равшан намоён бўлиб турибди.

Л. И. Брежнев КПСС XXVI съезди белгилаб берган социал-иқтисодий қурилиш планларини совет халқи қандай бажараётганлиги тўғрисида, барча совет халқларининг интернационал бирлиги, дўстлиги ва қардошлиги байрами, халқаро аҳамиятга молик воқеа — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик тўғрисида гапириб берди. У КПСС билан Совет давлатнинг ядро уруши хавфига қарши, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун тинмай олиб бораётган курашни муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Бу кураш совет ташқи сиёсатининг бош йўли эди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади, деди Л. И. Брежнев.

С. Киприану Кипрдаги вазият ва Кипр ҳукуматининг Кипр муаммосини ҳал этишга эришиш йўлида сарфлаётган куч-ғайрати тўғрисида гапирди.

Л. И. Брежнев Кипр Республикасининг мустақиллигини, суверенитети ва территориал бутунлигини қўллаб-қувватлаш, унинг қўшилмаслик сиёсатини ҳурмат қилиш юзасидан СССРнинг қатъий ва изчил йўл тутаётганлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи ўз имкониятларини эътиборга олиб, Кипр проблемасини адолатли тарзда ҳал этишга кўмаклашмоқда, жумладан Совет Иттифоқи БМТ доирасида Кипр масаласи ҳусусида мўътабар халқаро конференция чақиришни фойдали деб ҳисоблайди.

Томонлар муҳим халқаро проблемаларни қараб чиқишга эътибор бердилар. Кескинликни юмшатиш жараёнини сақлаб қолиш ва давом эттириш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга ўтиш, халқаро кескинликнинг хатарли ўчоқларини тугатиш зарурлиги тўғрисида якдил фикр билдирилди.

С. Киприану ядро хавфини бартараф этиш, тинчликни сақлаб қолиш ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун қулай замин яратишга қаратилган Совет Иттифоқи таклифларига ва ташаббусларига юксак баҳо берди.

Л. И. Брежнев билан С. Киприану халқаро вазиятнинг яхшиланиши кўп жиҳатдан Европа қитъасидаги ишларнинг аҳволига боғлиқ эканлигини қайд этдилар. Улар Хельсинки якунловчи актидаги барча қоидаларга СССР билан Кипр Республикаси содиқ эканликларини тасдиқладилар ҳамда Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш иштирокчилари бўлган давлатлар Мадрид учрашувини ижобий якунлаш, шу жумладан Европада ишончни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш ва унинг мандатларини келишиб олиш тўғрисида бир қарорга келиш учун барча зарур ишларни қилишга тайёр эканликларини билдирдилар.

Улар шу жиҳатдан Ўрта денгизни тинчлик ва ҳамкорлик зонасига айлантириш йўлидаги ҳаракатни қўллаб-қувватлаяжакларини билдирдилар.

Иккала давлат раҳбарлари Исроилнинг Ливанга қарши агрессияси натижасида Яқин Шарқда аҳвол ғоят кескинлашганлигидан ташвишланганликларини билдирдилар, улар Исроил қўшинлари БМТ Хавфсизлик Кенгаши қарорларига мувофиқ Ливан территориясидан сўзсиз олиб чиқиб кетилиши кераклигини айтдилар. Яқин Шарқдаги муаммони адолатли ва ҳар томонлама ҳал этишга эришиш, шу жумладан Фаластин араб халқининг ўз мустақил давлатини барпо этишдан иборат қонуний ҳуқуқларини қондириш мақсадида барча манфаатдор томонларнинг коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлаши ғоят зарур эканлиги таъкидланди.

Л. И. Брежнев Кипр президентини Москвадаги визити вақтида нишонлаётган эллик йиллик юбилейи билан чин кўнгилдан табриклади.

(ТАСС).

Суратда: Учрашув пайти.

В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 28 октябрь куни Катта Кремль саройида Кипр Республикасининг президенти С. Киприану шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда С. Киприануга ҳамроҳлик қилаётган расмий кишилар у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиуми билан СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам президент жаноблари!

Кипрлик ҳурматли меҳмонлар!

Ўртоқлар!

Спирос Киприану жаноблари, Сизни ва ишдаги ўртоқларингизни бу ерда, Москвада чин қалбдан табриклайман.

Аслини олганда Совет—Кипр ҳамкорлиги ҳам Кипр мустақил мамлакат бўлиб қолган ўша куни вужудга келган эди. Ўша пайтдан буён бу ҳамкорлик тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаат принциплари асосида ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Биз шуни тўла ҳуқуқ билан айта оламизки, гарчи бизнинг мамлакатларимиз бир-бири билан бевосита чегарадош бўлмаса ҳам, улар чинакам яхши қўшничилик муносабатларини боғлагандирлар.

Совет кишилари кейинги йигирма йил мобайнида кипрликлар зиммасига тушган синовларни тушунадилар ва бунга чуқур хайрихоҳлик билан қарамоқдалар. Эҳтимол, жаҳондаги шиддатли воқеалар Кипрнинг ташвишли проблемаларидан баъзи пойтахтларнинг эътиборини чалғитгандир ҳам. Аммо бу бизга таллуқли эмас. Биз Совет Иттифоқидагилар Кипр проблемаси тузалмаётган жароҳат эканлигини ҳеч қачон унутганимиз йўқ. Бу жароҳат доимо безовта қилиб, халқ ҳаётини заҳарлаб келмоқда.

Лекин сиёсатда мутлақо иложсиз ҳоллар бўлмайди. Ёки ҳар ҳолда улар ниҳоятда кам учрайди. Зотан биз Кипр проблемасини адолатли равишда мустаҳкам бартараф этиш мумкинлигига аминмиз.

Бунда Кипр қадрдон ватани бўлган икки миллий жамоалар ўртасидаги ҳамжиҳатликка кўп нарса боғлиқдир, албатта. Ана шу жамоалардан ҳар бирининг ўз алоҳида манфаатлари борки, уларни ҳисобга олмасдан бўлмайди. Аммо бу манфаатлар Кипр Республикасининг бутунлигини, мустақиллиги ва суверенитетини сақлаб қолишдан иборат умумдавлат манфаатига халақит бера олмайди.

Кипр ҳукумати, мамлакатнинг илғор ижтимоий-сиёсий кучлари республикадаги вазиятни соғломлаштириш йўлларини қидираётганликларини Совет Иттифоқидагилар астойдил ва манфаатдорлик билан кузатиб бормоқдалар.

Бошқа халқлар каби Кипр халқи ҳам ташқаридан ҳеч қандай аралашувсиз, ажнабий қўшинларсиз ва чет эл ҳарбий базаларисиз тинчлик ва осойишталикда яшаш ҳуқуқига эгадир.

Президент жаноблари, Кипр аҳолиси каби Сиз ҳам шуни биласизки, Совет Иттифоқи Кипр Республикасининг мустақиллигини, территориал бирлигини қатъият ва изчиллик билан қўллаб-қувватлаб, унинг қўшилмаслик сиёсатига ҳурмат билан қарамоқда.

Дунёдаги вазият шу қадар хатарли бўлиб қолган ҳозирги пайтда биз шунга катта аҳамият бермоқдамизки, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, қуролсизланиш, кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлаш каби ғоят муҳим халқаро масалалар юзасидан Совет Иттифоқи билан Кипр бир хил ёки бир-бирига яқин позицияларни эгаллаб турибдилар.

Шу муносабат билан Ўрта денгиздаги вазиятга тўхталиб ўтмоқчиман. Ушбу регионддаги мамлакатлар ва халқлар империалистик кучларнинг хатарли ҳаракатлари оқибатларининг машаққатларини тобора кўпроқ ҳис этмоқдалар. Кўпдан-кўп ҳарбий базаларнинг мавжудлиги давлатларнинг ички ишларига аралашув, ихтилофлар ва можаролар авж олдирилаётганлиги бу ерда жиддий кескин манбаларни вужудга келтирмоқда.

НАТОнинг Ғарбий Европадаги бошқа баъзи мамлакатлар каби Италия территориясида ҳам Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро воситаларини жойлаштиришдан иборат авантюристик режалари амалга оширилган тақдирда аҳвол яна ҳам кўпроқ хатарли бўлиб қолади. Чунки Американинг ана шу ракеталари шарққагина эмас, шу билан бирга жанубга ҳам мўлжал олдирилиши, Ўрта денгиз бўйидаги Африка давлатларига, Яқин Шарқ мамлакатларига нисбатан ядровий дўқ-пўписа воситаси бўлиб

(Давоми 3-бетда).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 10 (246)

АКТИВ ЖАМОАТЧИЛАР

ИЛҒОР ТАЖРИБА МИНБАРИ

РАЙОН халқ контроли комитети партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда халқ контроли группаларининг ишини ҳозирги кун талаби даражасида ташкил этиш юзасидан муайян ишларни амалга оширмоқда. Группаларга ва комитет қошида ташкил этилган штатсиз бўлимларга ишнинг кўзини биладиган, тажрибали ташаббускор кишиларни жалб этган.

Ҳозир 127 та бош, 157 та цех халқ контроли группалари ҳамда 37 та пост жойларда актив фаолият кўрсатяпти. Буларда 2300 дан ортиқ жамоатчилар назорат ишларини таъсирчан бўлиши, социалистик экономикани янада ривожлантириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда социалистик қонунчиликка қатъий риоя этилишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Бундан ташқари район халқ контроли комитети ҳузурида 7 та штатсиз бўлим ҳам ташкил этилган. Штатсиз инспекторлар назорат ишларини ташкил этишга бош-қош бўлмоқда. Бу бўлимлар аниқ план асосида иш олиб бормоқдалар.

Бўлим мудирлари ва инспекторлар билан вақти-вақтида семинар-кенгашлар ўтказилиб, уларга муҳим топшириқлар бериб турилади. Жамоатчи инспекторлар социалистик қонунчиликни, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва давлат мулкини кўз қорачиғидек сақлашда корхона, колхоз ва совхозларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Район халқ контроли комитети штатсиз бўлимлар ва халқ назоратчилари иштирокида мунтазам равишда текширишлар ва рейдлар ўтказиб боряпти. Ўтган давр мобайнида 107 дан зиёд текшириш ва оммавий рейд ташкил этилди. Буларда 503 нафар халқ назоратчиси қатнашди. Уларнинг тадбиркорлиги натижасида айрим корхона ва хўжаликларда молиявий интизомнинг бузилиши, моддий ресурслардан ўринсиз фойдаланиш, социалистик мулкка кўз олайтириш каби ножўя ҳатти-ҳаракатлар ва камчиликлар очиб ташланди.

Штатсиз бўлимлар район халқ контроли комитетининг ҳақиқий таянчига айланган. Саноат, алоқа, транспорт бўлими мудири И. Очилов, қишлоқ хўжалиги бўлими мудири К. Молдибоева, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш бўлими мудири Д. Тастанов ўртоқларнинг ташкилотчилигини алоҳида таъкидлаш керак.

Саноат, алоқа, транспорт бўлимининг штатсиз инспектори Б. Ким корхоналарда бир неча бор текширишлар ўтказди. Яқинда Чирчиқ ойна заводида рейд ўтказилиб, бу ерда давлат мулкини сақлашда йўл қўйилаётган нуқсонлар очиб ташланди. Текширувда ғиштлар сочилиб ётганлиги, шунингдек, вагонларнинг юки ўз вақтида туширилмаётганлиги аниқланди.

Текшириш якуни район халқ контроли комитетида атрофлича муҳокама қилинди ва заводнинг темир йўл цехи бошлиғи А. Каримовга 159 сўм миқдорида пул начёти солинди.

Шунингдек, жамоатчи инспекторлардан У. Алиқулов, Х. Алиев, М. Скрипка ҳам ўзларига юклатилган вазифага сидқидилдан ёндошишмоқда. Улар завод, колхоз ва совхозларда тез-тез бўлишиб хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши ўт очишмоқда. Тартиб-интизомни мустаҳкамламоқдалар. Текширувлар бўйича таъсирчан чора-тадбирлар кўрилмоқда. Халқ назоратчилари кейинги пайтда жойларда 90 минг сўмлик камомад содир бўлганлигини очиб ташладилар. Район халқ контроли комитети ўз ишига совуққонлик билан қараб, давлат маблағини қонунсиз сарфлаган шахсларга нисбатан тегишли чораларни кўрди. 78 мансабдор шахсга пул начёти солинди. Бир неча текшириш материаллари район прокуратурасига оширилди.

Район халқ контроли комитети ҳузурида граждан ларнинг таклифлари, аризалари ва шикоятларини кўриб чиқувчи штатсиз бюро тузилган. Бу бюрога врач А. Юнусов бошчилик қилади. Бюро аъзоларининг ташаббуси билан район алоқа узелида ва район марказий касалхонасида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига қандай муносабатда бўлинаётганлиги текширилди. Текшириш якуни район халқ контроли комитетида муҳокама қилиниб, тегишли қарор қабул қилинди.

Халқ контроли группаларининг кўпгина қисми намунали ишлаётир. Ғазалкент консерва заводи халқ контроли группасининг актив фаолияти туфайли корхонада кўплаб ёқилғи тежаб қолинди. Ўтган ойларда 122 минг киловатт соат электр қуввати иқтисод қилинди. Чорвоқ ГЭСи қурилиш бошқармаси халқ назоратчилари ҳам 22 минг киловатт-соат электр қувватини тежаб қолишга муваффақ бўлдилар. Кўпгина колхоз ва совхозларда ҳам халқ контроли группаларининг активлиги кучайиб бораётир. «Бўстонлиқ» совхози ва Жданов номли колхоз халқ контроли группалари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларини оғишмай амалга оширишга муносиб ҳиссаларини қўшаяптилар. Улар етиштирилган ҳосилнинг бир грамминн ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун жойларда кўз-қулоқ бўлиб турипшибди.

Кенг жамоатчиликка таяниб иш кўраётган район халқ контроли комитети назорат ишлари даражасини янада оширишга муваффақ бўляпти.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ район халқ контроли комитетининг штатсиз халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш бўлими мудири.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТЕКШИРУВЛАР ЮЗАКИ БЎЛМАСИН

Янгийўл район халқ контроли комитети, қатор корхоналар, хўжаликлар халқ контроли группалари кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз қабул қилаётган қарорлар ижросини таъминлаш, текширувлар самарадорлигини ошириш бўйича зарур тадбирларни амалга оширдилар. Тушаётган ҳар бир сигнал ёки шикоят эътиборсиз қолмаяпти. Комитетга тушган сигналларнинг бирида У. Юсупов номли агро-саноат бирлашмасида суғориладиган ерлардан оқилона фойдаланиш чоралари кўрилмаётганлиги маълум қилинган эди. Шу сигнал асосида ўтказилган текширувда карта четларида 300 гектарга яқин ер фойдаланилмаётганлиги маълум бўлди. Агарда шу партов ерлар ҳам ўзлаштирилганида йилига қўшимча 7 минг тонна ҳосил олинган бўлар эди.

Текширув якуни район халқ контроли комитетида муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарор асосида бирлашма ишлаб чиқариш планига маълум «тузатишлар» киритилди. Сабзавот ва картошка етиштиришни кўпайтиришда партов ерлардан самарали фойдаланиш зарурлиги уқтирилди.

Ёнилғи энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича ўтказилган рейд ҳам яхши самара берди. Унда 12 штатсиз инспектор, 18 назоратчи ва 14 мутахассис қатнашди. Рейд давомида 8 та колхоз ва 12 та корхона текширувдан ўтказилди. Пировардида электр энергияси ҳамда ёнилғидан янада тежаб-тергаб фойдаланиш яхшиланди.

Лекин ҳамма текширувлар ҳам мана шундай самарали бўлмаяпти. Ўтган ойларда озуқа тайёрлаш бўйича 4 та, савдо ва умумий овқатланиш бўйича 5 та рейд ўтказилди. Лекин улар кутилган натижа бермади. Район халқ контроли комитети рейдлар ўтказишга кенг жамоатчиликни тўла жалб этмаяпти. Бундан ташқари халқ депутатлари Советлари доимий комиссиялари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ҳам мустаҳкам алоқа ўрнатилмаган. Кўп ҳолларда текширувлар ўтказишга олдиндан пухта ҳозирлик кўрилмайди. Шу боисдан ҳам айрим рейдлар юзаки бўлиб қоляпти. Бундан ташқари аниқланган камчиликлар қандай бартараф этилаётганлиги ҳам қайта текширувдан ўтказилмайди.

Область халқ контроли комитети йиғилишида янгийўллик назоратчилар фаолиятида учраётган камчиликлар кўрсатиб ўтилди. Район халқ контроли комитетига штатсиз бўлимлар ва жамоатчилар активлигини ошириш, текширувларининг малакали ўтишини таъминлаш, рейд якунларини оммага мунтазам маълум қилиб бориш зарурлиги кўрсатилди.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

УЧ КУНДА БИР, ҲАФТАДА БИР

БИЗ ҳар йили марказий ва республика газеталари қатори «Тошкент ҳақиқати»-га ҳам обуна бўламиз. Бу газета орқали пойтахт областимизда рўй бераётган янгиликлар билан мунтазам танишиб борамиз. Айниқса пахта йиғим-терими авжига чиққан ҳозирги паллада газетанинг ҳар бир сонини орзиқиб кутамиз.

Минг афсуски, Куйбишев районидаги 144-алоқа бўлими ходимлари бизни бундан бенасиб этмоқдалар. Уларнинг масъулиятсизлиги туфайли обуна нашрларимизни ўз вақтида ололмаяпмиз. Газеталарни кун ора, баъзан уч кунда бир аранг олаяпмиз. Хатлар тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади. Чунки уларни «график» бўйича фақат дам олиш кунлари тарқатишади.

Биз бир неча бор алоқа бўлими бошлиғи Ульяна Ивановага ўз эътирозимизни билдирдик. У бўлса пинагини бузмай газеталарнинг ўзи кеч келтирилаяпти, бунинг устига почтальонларимиз етишмайди, деган важни кўрсатди. Кейинроқ илтимос билан борган кишиларни ҳақоратлайдиган одат чиқарди. Энди алоқа бўлимига киришга ҳам безиллаб қолдик.

Шаҳар марказида туриб обуна бўлган газета ва журналларимизни ўз вақтида ололмаётганимиз бир томондан алам қилаяпти. Зора шу шикоятимиз шаҳар раҳбарлари қулоғига етиб Луначарский кўчасида истиқомат қилаётган обуначиларга алоқа хизмати кўрсатиш яхшиланса.

А. РАХИМОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди.

ТИНИМСИЗ КУНЛАР

НАЗОРАТЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

БУ воқеа йиғим-терим мавсуми эндигина бошланган кезларда содир бўлганди. Район пахта қабул қилиш пунктидан ташвишли хабар келди. 6- ва 11-бригадалардан сифатсиз, ифлос терилган пахта жўнатилибди. Бунинг тезда олдини олиш керак.

Колхоз халқ контроли группаси раиси Болтабой Саидалиев зудлик билан группа аъзоларини йиғди, уларга бу ташвишли сигнални етказди. Назоратчилар дарҳол группаларга бўлинишиб, Муқаддим Мақсудов ва Розиқ Мурдосов бошлиқ бригадаларга жўнаб кетишди. Бориб аҳволни чуқур ўрганиб чиқишди. Бригада бошлиқларининг лоқайдлиги туфайли пишиб етилмаган хом ва ифлос пахталар терилаётган экан.

Рейд якуни бош группада муҳокама этилиб, ўз вазифасига совуққонлик билан қараган бригадирларга ҳайфсан эълон қилинди ва колхозчилар ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилди. Натижада бригадалардаги аҳвол тезда изига тушиб кетди...

Колхоз халқ контроли группаси аъзолари йиғим-теримнинг бориши устидан қаттиқ назорат ўрнатганлар. Улар 6 та секторга бўлинишган. Бу секторларни тажрибали мутахассис-коммунистлар бошқаришяпти. Хўжаликнинг 14 та бригадасида, автогаражда, марказий ремонт устахонасида ва фермада цех халқ контроли группалари ташкил этилган. Улар план асосида тез-тез рейд ва текширувлар ўтказиб турипшибди.

Биз хўжаликнинг 7-бригадаси даласидамиз.

Бригада дала шийпони яхшилаб безатилган. «Пахтанинг сўнгги граммигача териб оламиз», «Пахта бизнинг бойлигимиз» каби шиорлар осиб қўйилган. «Жанговар варақа», «Чақмоқ» варақалари, «Комсомол прожектори»нинг навбатдаги сони чиқарилган. Биз уларни кўриб бригада халқ контроли пости бошлиғи Нурмуҳаммад Субонов ўз ишига меҳр қўйганлигининг гувоҳи бўлдик.

Коммунист Исмат Файзуллаев бошлиқ 5-бригадада «Халқ контроли экрани» ташкил этилган бўлиб, унда пахта нобудгарчилигига йўл қўйган шахслар танқид қилиниб, ишни яхшилашга кўмаклашувчи маслаҳатлар бериб борилмоқда.

Бошқа бригадаларда бўлганимизда ҳам ишларнинг яхши ташкил этилганлигининг гувоҳи бўлдик.

Охунбобоев номли колхоз заршунослари бу йил гектарига 40 центнердан, жами 6000 тонналик аъло сифатли пахта хирмони уюш учун курашмоқдалар. Ҳозир ҳамма далада. Назоратчилар картама-карта юриб ишнинг ташкил этилиши, терим сифати устидан кўз-қулоқ бўлиб турибдилар. Уларнинг ҳиссаси билан терим суръати тобора ошмоқда, мўлжаланган марра кун сайин яқинлашмоқда.

А. ТИЛОВОВ,
Чиноз райони.

★ ТОШКЕНТ кўн-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи маҳсулот сифати устида алоҳида қайғурмоқда. Ҳозир корхона маркаси босилган буюмларнинг кўпчилик хили давлат Сифат белгисини олган.

СУРАТДА: илғор бичиқчи Нина Звирилина шогирди Ҳайрулла Саъдуллаев тайёрлаган буюм сифатини кўздан кечираяпти.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

АЛДАГАНИ БОЛА ЯХШИ

1982 йил 1 сентябргача областимизда 9 минг 640 ўринли 12 та мактаб фойдаланишга топширилиши керак эди. Лекин қурувчиларнинг айби билан бу мактабнинг атиги тўрттаси қуриб битказилди холос. Бундан ташқари 1 минг 20 ўринли 4 та боғча ва ясли, 180 койкали 2 та касалхона қурилиши ҳам ойма-ой чўзилиб келмоқда. Ваҳоланки улар ўтган ойда тўла фойдаланишга топширилиши лозим эди.

«Ташоблсельстрой» тресги, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 6-, 23-трестларнинг раҳбарлари ҳозир турли хил баҳоналарни рўкач қилмоқдалар. Амалда эса ташкилотчилик ва интизом йўқлиги учун мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, шифохоналар қурилиши чўзиб юборилмоқда. 23-трестнинг 21- кўчма механизациялашган колоннаси Ўрта Чирчиқ районининг Туябўғиз посёлкасида неча йилдан бери 320 ўринли мактабни битираолмаяпти. Сўнгги муддат бўйича мактаб учинчи кварталда ишга тушиши лозим эди. Лекин текширув ўтказилган кун тўққиз ойлик план 75 процент бажарилганлиги маълум бўлди. Мактабда оқлаш ва бўяш ишлари эндигина бошланибди. Ўқув корпуси ва спорт залининг полини қоқишга эса киришилмаган. Теварак-атрофни ободонлаштиришга ҳали қўл ҳам урилмаган.

Шу трестнинг хўжалик ҳисобида ишловчи участкаси ҳам 624 ўринли мактаб қурилишини йил сайин орқага суриб келяпти. Ўтган йили бу ерда 100 минг сўмлик иш бажарилиши керак эди. Амалда эса атиги 18 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилди, холос. Бу йил ҳам ишнинг бориши кўнгилдагидек эмас. Дастлабки муддат бўйича учинчи кварталда ишга туширилиши лозим эди. Лекин бу кварталда қурувчилар белгиланган ишнинг 68 процентини бажардилар, холос. Устига устак қурилиш сифати ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди. Текширувдан сўнг бир қатор брак ишларни тўғрилашга мажбур бўлинди.

6-трестга қарашли 190-кўчма механизациялашган колонна коллективи эса Калинин районида 280 ўринли боғча-ясли қурилишида ниҳоятда суст ишлаяпти. Ўтган ойларда бу объектда 346 минг сўмлик иш бажарилиши лозим эди. Амалда эса белгиланган иш ҳажмининг 65 процентн аранг бажарилди. Шундай аҳволни Хасково посёлкасида қурилаётган 624 ўринли мактаб қурилишида ҳам кўриш мумкин. Бу мактаб ҳам дастлабки ҳисоб-китоб бўйича янги ўқув йили арафасида ишга тушиши керак эди. Лекин қурувчилар ўз сўзларининг устидан чиқмадилар. Бунинг устига ғишт теришда, панелларни пайвандлашда бракка йўл қўйилибди. Текширувдан сўнг яна қўшимча маблағ сарфланиб, брак ишлар тўғриланди.

Область халқ контроли комитети мактаблар ва мактабгача болалар боғчалари қурилишини сабабсиз чўзиб келаётган қурилиш ташкилотлари раҳбарларини қаттиқ жазолади. Жумладан 23-трестнинг 21-кўчма механизациялашган колоннаси бош инженери М. М. Шафеев, «Ташоблсельстрой» трестининг 7-кўчма механизациялашган колоннаси бошлиғи А. Логинов, область ижроия комитети капитал қурилиш бўлими бош инженери Г. Д. Купцов, Калинин район ижроия комитети капитал қурилиш бўлими бошлиғи Маҳмудов ўртоқларга виговор эълон қилинди.

ЛИП-ЛИП

Облиқ қишлоғи Ангрен шаҳридан 10 километр нарида жойлашган. Қишлоғимизда 470 хонадон истиқомат қилади. Мактаб, боғча, ошхона, чойхона, клуб, амбулатория каби муассасалар ҳам бор. Кўчаларга 1500 дан ортиқ электр чироқлари ўрнатилган. Кундузи улар бир қатор бўлиб жуда ҳам чиройли кўринади. Лекин, кеч бўлиши билан қишлоғимиз тун қаърига ғойиб бўлади. Чироқлар ёнмайди. Хонадонлар ҳам, кўчалар ҳам зимистон бўлиб кетади. Илгарилари туппа-тузик ёниб турган электр чироқлари эндиликда тез-тез ўчадиган, ўчганда ҳам узоқ вақт ёнмайдиган одат чиқарди.

Ахир кун бўйи меҳнат қилиб чарчаб келганингдан кейин кечқурунлари электр ёғдусида газета ўқиб, телевизион кўрсатувларни томоша қилишни истайди киши. Улфатлар билан суҳбат қургинг келади. Лекин бундай роҳатдан биз бебаҳрамиз. Аксига олиб магазинларимизда на керосин, на шам бор.

Бу борада Ангрен шаҳар электрлаштириш бошқармасига бир неча бор мурожаат қилдик. Улар бўлса трансформаторлар тез-тез бузиляпти, ремонтчи бригадалар жўнатдик, ҳаммаси жойида бўлади, деб ҳар гал ваъда беришади. Лекин ремонтчилардан дарак бўлмайди. Уларнинг бундай қуруқ ваъдаларига энди ҳеч ким ишонмай қўйган. Чироқларимиз баъзан лип-лип қилиб қўяди-да яна ўчади. Ҳамқишлоқларим Ангрен шаҳар электрлаштириш бошқармасининг боқи беғам раҳбарларидан хонадонларимизни электр билан чароғон қилишларини яна бир карра сўрашади.

Т. ШЕРАЛИЕВ,
пенсионер.

НАҚД БОЙЛИК

ТЕЖАМКОРЛИК — ДАВР ТАЛАБИ

Қўли гул ишчиларимиз тайёрлаётган чинни буюмлар Иттифоқимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларига жўнатиляпти. Кўплаб сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришда заводимиз халқ контрол группаси аъзолари қўшаётган ҳисса бениҳоя катта бўлмоқда.

Завод халқ контроли группасига 196 нафар жамоатчи бирлашган. Улар бош группа ва бешта цех халқ контроли группасига бўлиниб, ишлаб чиқаришнинг барча тармоқларини изчил назорат қилиб боряптилар. Группа аъзоларининг ярмидан кўпроғини коммунистлар ташкил этади.

Назоратчиларимиз йиллик ва квартал планлар асосида иш олиб бормоқдалар. Шу кунгача бош группанинг ташаббуси ва жойлардан тушган сигналлар бўйича 28 та рейд ўтказилди. Ўтказилган рейд ва текширув якунлари «Халқ контроли экрани», «Фотоайбнома» ва «Наштар» варақаларида мунтазам бериб бориляпти.

Биз ҳар бир ўтказган текширув ва рейдларда асосий эътиборни тежамкорлик ва давлат мулкини асрашга қаратяпмиз. Рейдлар давомида кўрилган тадбирлар 134 минг сўмлик иқтисодий самара берди.

Сентябрь ойида чинни лойи тайёрлаш цехида техника, қониқарсиз ҳолда сақланаётганлигини сезиб қолдик. Дарҳол оператив группа тузилиб у ердаги аҳвол синчиклаб ўрганиб чиқилди. Текширув натижасида цехда техника ускуналари тўла қувват билан ишламаётганлиги аниқланди. Ўтказилган рейд якуни корхона маъмуриятига маълум қилинди. Йиғилишда цех бошлиғи И. Иброҳимов ўз ишига эътиборсизлик билан қараб, меҳнат интизомини сусайтириб юборганлиги учун қаттиқ огоҳлантирилди. Цех механиги Р. Ўрмонов эса техникани тўла қувват билан ишлатолмаганлиги учун ўз вазифасидан четлаштирилди.

Корхонада халқ контроли группасининг ишини намунали ташкил этишда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Дилбар Орифжонова, СССР Давлат мукофотининг лауреати Ҳикмат Холтожиев, Собир Раҳимов район Советининг депутатлари Мунира Азимова, Зулайҳо Бобожонова сингари актив жамоатчи назоратчилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

А. ТЎЛАГАНОВ,
Тошкент чинни заводи халқ контроли группасининг раиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«СУБУТСИЗ ШАРТНОМАЛАР»

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 7 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида берилган мақолада хўжаликлар ва савдо ташкилотлари ўртасида тузилган шартномалар қўпол равишда бузилаётганлиги танқид қилинган эди.

Мақола «Ташплодоовощ», бирлашмасининг кенгайтирилган Советида муҳокама қилинди, хабар беради савдо бошқармаси бошлиғи М. Худойбердиев. —Унда бирлашмага қарашли барча ташкилот раҳбарлари иштирок этди. Муҳокама давомида бирлашма ташкилотлари адресига билдирилган танқидий мулоҳазалар тўғри деб топилди. Мева—сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан имзоланган шартномаларнинг бажарилиши устидан назоратни бўшаштириб юборган кўтарачакана савдо ташкилотлари раҳбарлари қаттиқ огоҳлантирилди.

Йиғилишда хўжаликлар томонидан шартнома мажбуриятлари қандай бажарилаётганлигини яна ҳам пухтароқ назорат қилиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Ҳозир бу тадбирларни тўла амалга ошириш чоралари кўрилмоқда.

РАССОМ ХАНДАСИ

ПАХТАОЙ: — Ёзда қаёқда эдингиз, амакижон?

ГОВМУШ: — Сиздан утина, биздан бутина.

А. ҲОЛИҚОВ чизган расмлар.

...ХИРМОНДА ҲОЗИР

«ҚУЛФ-82» ОПЕРАЦИЯСИ

«БЕКОБОД—ТОШКЕНТ» трассасида келаётган «УАЗ-452» маркали машинанинг залворли юриши рейд қатнашчилари эътиборини ўзига тортди. Рейд бригадасининг аъзоси, йўл-патруль хизмати инспектори И. Эрмонов икки қадам олдинга чиқиб, «36-80 ТШС» давлат номерли бу машинанинг ҳайдовчисига тўхташ ишорасини қилди.

Машинанинг «ҳансираб» келиши бежиз эмас экан. Унга ортилган тарвуз тортиб кўрилганда — 1800 килограмм тош босди! Бекобод районидаги «Ленинград» совхозининг бригадири Акром Худойқулов Тошкентга олиб кетаётган бу тарвузлар ўзига тегишли эканига ҳеч қандай ҳужжат кўрсатолмади, оқибатда маҳсулот совхоз омборхонасига топширилди. Тошкент транспорт агентлигига қарашли бу машина шофёри ҳам ушбу маҳсулотни ташиш ҳуқуқини берадиган ҳужжатларга эга эмасди...

Ана «ЗИЛ-130» маркали оғир юк машинаси ҳам двигателнинг бор кучини ишга солиб, зўриқиб, зўрға келяпти. У ҳам тўхтатилди. 66-42 ТШН номерли бу машина 45-автобазага қарашли экан. «Авангард» совхозининг бригадири Х. Лигай унга 5100 килограмм пиёз ортибди. Бироқ, бу маҳсулот учун ҳеч қандай ҳужжат йўқ. Демак, пиёз Х. Лигайга тегишли эмас. Маҳсулотнинг жами совхоз тайёрлов идорасига топширилиб, хўжалик планига киритилди.

Область ички ишлар бошқармасининг ОБХСС ходимлари, идорадан ташқари қўриқлаш бўлими ва ГАИ инспекторлари иштирокида ўтказилган «Қулф-82» деб номланган рейдда ана шунга ўхшаш анчагина фактлар аниқланди.

...Пискент районидаги «Пискент» совхози 5-бўлимининг 2-бригадаси бошлиғи Убайдулла Усмонов хотамтойлиқ қилиб, ўзи бошчилигидаги бригада территориясидаги бир неча гектар ерни — давлат ва халқ мулкини ўзига яқин одамларга қонунга хилоф равишда бўлиб берган.

5-бўлим территориясидаги хонадонларни назоратдан ўтказиш пайтида Убайдулла Усмонов, Анвар Алдақобулов, Собир Хожибеков, Умар Алибековларнинг ҳовлиларидан анчагина жўхори чиқди. Бригадирнинг «улуши» 2500 килограмм, қолганларники 300—1000 килограмм бўлиб, жами 6090 килограмм ҳосилни тақсимлаб олишган экан. Бунинг ҳаммаси совхоз омборхонасига топширилди. Улар жўхори ўғирлашмаган, бироқ, ер ўғирлаганлар ва шу ерга макка экишган. 2,5 гектар ер 5-бўлим (бошқарувчиси Эгамқул Қораев)нинг 2-бригадасига тегишли пахта майдонидан ажратиб берилибди.

Қизиқ, чигит ўрнига макка экилган 2,5 гектар майдонни наҳот совхоз раҳбарлари кўришмаган, билишмаган бўлса?!

Умуман, райондаги қатор хўжаликларда маккажўхори, силос, беданинг айрим шахслар томонидан ўзлаштирилишига йўл қўйилмоқда. Жумладан, Ленин номли колхоз аъзоси Омон Мадиёров, Салтанат Исмоилова, Тельман номли колхоз аъзоси Ҳалил Зазнадзе, тракторчи Эгам Отақулов, сувчи Пардабой Ўрозов, тракторчи Акбар Холжигитов ва бошқалар совхоз даласида етиштирилган турли маҳсулотларни уйларига ташиб олганликлари аниқланди. Тельман номли колхоз бу борада район хўжаликлари ўртасида айниқса «ажралиб» туради.

Областимиз районларидаги айрим хўжаликларда ана шундай давлат ва халқ мулкига кўз олайтиришлар содир бўлиб турибди. Секин-секин кемираверса тоғ ҳам қулайди, дейдилар. Тўплаш, кўпайтириш ўрнига «торт-торт» бўлаверса хўжаликдан ҳам барака учиши турган гап. Биров доналаб, биров ҳовучлаб оляпти, бошқа бировлар эса машина ва тракторларда ботмонлаб оляпти! Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз тракторчиси Турсунали Мирзақулов трактори прицепида 1800 килограмм силосни гумдон қилаётганда қўлга тушди. Ленин номли колхозда яшовчи Усмон Юсупов ҳам 87-14 ТНЖ номерли Газ-51 юк машинасида 225 килограмм сўтали жўхорини «сув» қилаётганда сири фош бўлди. Ҳовлисидан эса яна 450 килограмм жўхори чиқди.

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли совхоз ва С. Сегизбоев номли совхозда истиқомат қилувчи айрим шахслар ҳам даладан ўғирланган маҳсулотлар билан қўлга тушишди. Талон-тарож қилинган маҳсулотлар хўжаликларнинг омборхоналарига топширилди, айбдорларнинг иши жамоатчилик ҳукмига ва суд органларига юборилди. «Қулф-82» операцияси давомида 3356 сўмлик маҳсулот давлатга қайтарилди.

Хўш, бундай нохуш ҳоллар нима учун кўпайиб боряпти? Аввало жойларда назоратнинг пухта ташкил этилмаганлиги қўли эгри кишиларга жиноят йўлини очиб бераяпти. Хўжаликлардаги халқ контроли группалари, коллективлар томонидан сайлаб қўйилган назоратчилар ўз постларида ҳамиша сергак турганларида, вақти-вақти билан оммавий рейд ва текширувлар ўтказиб борганларида давлат мулкини талон-тарож қилувчилар пайи қирқилган бўларди.

Т. ТЎХТАЕВ,
область ички ишлар бошқармаси идорадан ташқари қўриқлаш бўлимининг бошлиғи, милиция подполковниги.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши 1-бетда).

қолиши мумкин. Американинг ҳозирги стратегик доктриналари эътиборга олинадиган бўлса, у ҳолда ядровий дўқ-пўписа билан ядро уруши ўртасидаги чегара тобора қалтис бўлиб қолади.

Бир неча марта айтилган гапни таъкидлайман: биз Ўрта денгизда хавфсизликни мустаҳкамлашдан, ушбу районнинг барқарор тинчлик ва ҳамкорлик зонасига айлантирилишидан ғоят бевосита манфаатдормиз. Биз бу ерда ҳарбий кескинликни сусайтиришдан иборат реалистик программани олға сурганлигимизнинг боиси ҳам мана шундадир. Бу программа ҳарбий соҳада ишонч тадбирлари келишиб олинишини, қуролли кучлар қисқартирилишини, Ўрта денгиз бўйидаги ядросиз мамлакатларнинг территориясида ядро қуроли жойлаштирилмаслигини, ядро қуролини элтувчи кемалар Ўрта денгиздан олиб чиқиб кетилишини ўз ичига олади.

Хўш, нима учун иш мазкур масалалар юзасидан амалий аҳдлашувлар сари юришмаяпти? деган савол туғилади. Масалан, ядро қуроли ортилган ҳарбий кемалар Ўрта денгизда сузиб юрмаса унинг соҳилларида жойлашган бирон-бир мамлакатнинг хавфсизлигига зарар етадими, ахир? Ёки бу ердан кўп минг миль олисдаги АҚШнинг миллий хавфсизлиги зарар кўрадими? Бундай бўлмаслиги ўз-ўзидан равшан. Баъзи кимсалар бу ерда агрессив жаҳонгирлик мақсадларини кўзлаётганлиги учун ҳам бу тадбирларга рози бўлишни истамаяптилар.

Шуни мутлақо равшан қилиб айтмоқчиманки, биз Ўрта денгиз районида тинчлик ва хавфсизликнинг туб масалалари юзасидан икки томонлама музокараларнинг ҳам, шунингдек кўп томонлама музокараларнинг ҳам фойдали эканлигига аминмиз.

Бу ишда конкрет натижаларга эришишга муваффақ бўлинган тақдирда бу натижалар умуман Европа хавфсизлиги учун ҳам талайгина аҳамиятга эга бўлур эди.

Хельсинкида бошланган кескинликни юмшатиш Умумевропа жараёни бундан буён ҳам муттасил ривожланабериши учун ҳамма ишни қилиш керак. Бунда Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар вакилларининг яқин вақт ичида ўз ишини яна бошлайдиган Мадрид учрашуви муҳим роль ўйнаши лозим. Бажарилган ишнинг ижобий якунланиши учун унинг барча қатнашчилари ўз масъулиятини англаб оладиган пайт келди, деб ўйлаймиз.

Бизнинг қатъий фикримизча, Мадрид учрашуви яна Европадаги сиёсий уфқни равшанлаштириб, халқларнинг кескинликни юмшатиш иши келажагига ишончини мустаҳкамлай олади. Аммо биз биламизки, баъзи кимсалар учрашувдан кескинликни юмшатишга тўсқинлик қилиш ҳамда суверен мамлакатлар ва халқларнинг ишларига аралашиш йўлидаги уринишларини давом эттириш учун фойдаланишни истардилар. Бу ўткинчи ва калтабин позициядир. Бундай ҳаракатларга қаршилик кўрсатмаслик учрашув қатнашчисининг миллий манфаатларига қанчалик мос бўлиб тушажаги тўғрисида уларнинг ҳар бири ўйлаб кўрса чакки бўлмас эди.

Муҳтарам президент жаноблари!

Биз фойдали музокаралар олиб бордик. Бу музокаралар тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Зотан мен мамлакатларимизнинг ҳамкорлиги келгуси даврда янада ҳар томонлама чуқурлашиши ва сермазмун бўлишига астойдил ишонаман.

Президент Киприану ва унинг рафиқаси соғлиғи учун, кипрлик меҳмонларимиз учун, Совет Иттифоқи ва Кипр халқлари дўстлиги учун, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб халқаро майдонда мамлакатларимизнинг баҳамжиҳат ҳаракатини мустаҳкамлаш учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

С. Киприану жавоб нутқи сўзлади.

С. КИПРИАНУ нутқи

Президент жаноби олийлари!

Совет Иттифоқига келиш, Сиз билан учрашиб, музокаралар олиб бориш имконияти берилганлигидан бахтиёрман. Эзгу сўзларингиз ҳамда менга, рафиқамга ва менинг ҳамроҳларимга кўрсатилган самимий меҳмондўстлик учун Сизга ташаккур билдираман.

Мен сизларнинг улуғ мамлакатингизга биринчи марта келаётганим йўқ. 1964 йилда Кипр ташқи ишлар министри сифатида ва 1971 йилда яна ташқи ишлар министри сифатида Кипр Республикасининг унутилмас президенти архиепископ Макариосга ҳамроҳ бўлиб келган, аввалги икки визитим хотиралари менинг ёдимдадир.

Мустақиллик эълон қилингандан кейин Кипр сизнинг мамлакатингиз — ғоят катта халқаро обрў-эътиборга сазовор бўлган буюк давлат билан мустаҳкам дўстликни ва кўпгина соҳаларда ҳамкорликни ривожлантиришга муваффақ бўлганлигидан астойдил мамнуният ҳис этмоқдаман. Бугунги кунда бизнинг муносабатларимиз юксак даражага кўтарилган бўлиб, муттасил кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Совет Иттифоқига келиш тўғрисидаги таклифингизни, деб давом қилди президент, мен дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлашга бўлган истагингизнинг, ҳар иккала томон истагининг ифодаси деб, шунингдек шахсан Сиз ва барча совет раҳбарлари Кипр проблемасига қизиқишининг ифодаси деб биламан. Кипр проблемаси мамлакатимиз доираси билангина чекланиб қолмади, балки кенг халқаро характер касб этди, ҳақиқатан ҳам жаҳон проблемасига айланиб қолди. Кипр билан бўлган воқеада бизнинг озодлигимиз ва мустақиллигимиз, БМТ устави, халқаро ҳаёт принциплари ва нормалари бузилди, халқаро ҳуқуқ поймол этилди.

Бизнинг музокараларимиз ва мамлакатингизнинг турли республикалари бўйлаб қилинадиган сафар менга яна совет халқининг СССР ташкил этилган пайтдан буён ўтган нисбатан қисқа, 60 йиллик даври ичида турли соҳаларда эришган янги катта ютуқларини шахсан баҳолаш имкониятини беради.

Президент жаноблари!

Ҳамманинг комил ишончи ва эътироф этишича, бугунги кунда инсоният қалтис даврни бошидан кечирмоқда. Бутун планетада ялпи қирғин қуроли мисли кўрилмаган даражада тўпланганлиги бунинг асосий сабабидир. Бундай аҳволдан шахсан Сиз ва Совет ҳукумати нақадар ташвишланаётганлигингизни ҳамда ўнгарилмас ҳалокатга олиб келиши мумкин бўлган бу жараённи тўхтатиб қолишни сиз қанчалик истаётганлигингизни биламан.

Бу мутлақо табиийдир, чунки, сизнинг мамлакатингизда ўтган уруш ҳали хотирадан кўтарилгани йўқ. Сиз бир пайтлар мутлақо тўғри айтганингиздек, «уруш йўлларини босиб ўтган киши унинг сабоқларини унута олмайди». Бу сабоқлар эса тинчликка интилишдир.

Сиз вақти-вақти билан кўрсатаётган тегишли ташаббуслар халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликдан манфаатдор эканлигингизнинг далилидир. Қуролланиш пойгаси давом этаётганлигидан ва у келтириб чиқариши мумкин бўлган хавф-хатарлардан биз ҳаммамиз ташвишланмоқдамиз. Биз кескинликни юмшатиш ва қурол-яроғларни чеклашдан бошқа йўлни кўрмаяпмиз. Биз тинч-тотув яшаш ишида ўтган ўн йил мобайнида эришилган ютуқларни сақлаб қолиш учун самарали халқаро контроллик остида ёппасига ва батамом қуролсизланиш йўлида янги қадамлар қўйилиши зарур, деб ҳисоблаймиз. Қурол-яроғларга сарфланаётган ақл бовар қилмайдиган маблағлар тинч мақсадларга сарфланган тақдирда планетамизнинг қиёфаси ҳам, инсониятнинг турмуши ҳам ўзгариб кетади. Қуролсизланишга бағишланган Женева музокаралари ўзаро ишончсизликни бартараф этишга олиб келишини ҳамда халқаро хавфсизлик ва тинчлик йўлини бошлаб беришни астойдил истайман.

Мен биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида Совет Иттифоқи бир томонлама тартибда қабул қилган мажбуриятни, шунингдек Совет Иттифоқи БМТ Бош Ассамблеясининг ўтган йилги сессиясида эгаллаган позицияни алоҳида табрикламоқчиман. БМТ Бош Ассамблеясининг ўтган йилги сессияси ядро қуроли ишлатилишини инсониятга қарши жиноят деб эълон қилган эди. Биз сизларнинг мамлакатингиз барча давлатлар ўзаро муносабатларида куч ишлатишдан ёки куч ишлатиш билан таҳдид қилишдан воз кечиш мажбуриятини қабул қилишларини қаттиқ талаб этиши хусусида Бош ассамблеянинг шу йилги сессиясида СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико айтган сўзларни ҳам мамнуният билан қабул қилдик.

Кипр учун, деб давом қилди С. Киприану, куч ишлатишдан воз кечиш айниқса муҳим аҳамиятга эгадир, чунки саккиз йилдан кўпроқ вақт муқаддам Кипр территориясининг анчагина қисми Туркия қуролли кучлари томонидан босиб олинган эди ва ўша пайтдан буён Туркиянинг назорати остида қолиб келмоқда.

Президент жаноблари, мамлакатимнинг проблемаси сизга яхши маълум. Эътибор бераётганлигингиз ва бебаҳо мададингиз учун биз неча марталаб астойдил миннатдорчилигимизни изҳор этиш имкониятига эга бўлганмиз, деб таъкидлади сўнгра у. Проблеманинг кўлами ва қалтис характери ҳамон сақланиб қолаётганлигини шунчаки таъкидлашни истардик. Кипр ва Кипр халқи ҳамон сунъий равишда ажралиб турибди. Вазифа БМТнинг кўпдан-кўп резолюцияларига ва қўшилмаслик ҳаракатининг декларацияларига мувофиқ шу оккупацияга барҳам беришдан иборатдир.

Ажнабийларнинг ғаламисликлари ва аралашуви натижаси бўлган Кипр проблемаси агар иш оролдаги икки жамоанинг уйғун равишда тинч-тотув яшаши йўлларини қидириб топишдан иборат бўлганида эди жуда қисқа муддатларда ҳал этилиши мумкин бўлар эди. Музокаралар аллақачондан бери олиб борилаётган бўлсада, бу музокараларда афсуски биз томондан кўрсатилаётган холис ниятга қарамай, бирон бир силжишга эришилгани йўқ. Ҳатто фожиали равишда бедарак йўқолган кишиларнинг тақдирини аниқлашдан иборат инсонпарварлик проблемасини ҳал этишда ҳам силжиш бўлмади, деди С. Киприану.

Биз батамом мустақил, суверен, территориал бутун, федератив, ягона, демилитарлаштирилган ва қўшилмаган Кипр республикасини вужудга келтиришга интилмоқдамизки, бундай республикада истисносиз барча гражданлар эркин яшаб, умумий тараққиёт ва равнақ йўлида ҳамкорлик қиладиган бўладилар. Бизнинг ниятимиз ва мақсадимиз Кипрни унинг барча аҳолиси учун бахтиёр ватанга, бизнинг серташвиш регионимиздаги дўстлик ва ҳамкорлик кўпригига айлантиришдан иборатдир. Гўё кичик бир Кипр ўз қўшнилари, жумладан Туркия учун хавф солиши мумкин деган даъволар, хеч шубҳасиз, мудҳиш ва асоссиз кулгили бир гапдир. Ҳеч сўзсиз, биз Кипрнинг батамом қуролсизланишини ва демилитарлаштирилишини истаймиз ва ҳозирдаёқ шу хусусда таклифни олға сурдик. Бунинг учун мустаҳкам халқаро гарантиялар зарурлиги шубҳасиздир.

Маълумки, Кипр проблемасига бағишлаб БМТ раҳбарлигида мўътабар халқаро конференцияни чақириш тўғрисидаги совет таклифини аввал бошданоқ қабул қилдик. Мамлакатингизнинг Кипр масаласидаги позицияси шундан далолат берадики, шахсан Сиз ва сизларнинг ҳукуматингиз ушбу проблеманинг бартараф этилмаслигидан келиб чиқадиган хавф-хатарни, шунингдек унинг БМТ қарорларига мувофиқ Кипр халқи бахт-саодатини кўзлаб ҳал этиш зарурлигини тўғри баҳоламоқдасизлар. Совет Иттифоқи Кипр проблемасини адолатли ҳал этиш ишида, бутун дунёда тинчлик ва адолатни мустаҳкамлаш ишида яна ҳам каттароқ роль ўйнаш имкониятига эга эканлигига аминман ва у шундай роль ўйнашига шубҳаланмайман ҳам.

Ҳозирги дунёда афсуски кескинлик, можаролар ва хунрезликларнинг кўпдан-кўп манбалари мавжуд.

Биз билан қўшни районда мана кўп йиллардан буён Фаластин халқи ўзининг асосий ҳуқуқларидан, шу жумладан ўзининг мустақил ва суверен ватанига эга бўлиш ҳуқуқидан маҳрум бўлиб келмоқда. Исроилнинг яқинда Ливанга қилган мудҳиш агрессияси проблемани адолатли ҳал этишга эришиш ниҳоятда зарур эканлигини кўрсатдики, бу ҳол ўзининг бирдан-бир қонуний вакили — Фаластин Озодлик Ташкилоти раҳбарлигида кураш олиб бораётган Фаластин халқининг ҳуқуқларини тиклаган бўлур эди. Халқаро жиноят — фаластинлик бегуноҳ гражданлар аҳоли ёппасига қирғин қилинганлиги Исроил мудҳиш агрессиясининг энг юқори нуқтаси бўлди.

Ливан ва Фаластин халқларига қарши ваҳшиёна жиноятлардан биз Кипрдагилар бошқа барча халқлар билан бирга жуда қаттиқ қайғурдик. Биз қурбонлар ва жабрдийдаларга ёрдам бериш учун бутун кучимизни сарфладик. Биз қўллаб-қувватлашнинг бошқа кўринишлари билан бир қаторда қўшилмаслик ҳаракати координацион бюросига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг Фаластин масаласига доир конференциясини Кипрда ўтказиш учун имконият яратиб бердик.

Президент С. Киприану қўшилмаслик ҳаракати доирасида, БМТда ва бошқа анжуманларда Кипр Фаластин масаласини ва бошқа халқаро проблемаларни тинч ҳал этиш мақсадида бундан буён ҳам актив роль ўйнашини таъкидлади. Қўшилмаслик ҳаракати асосчиларидан бири бўлган Кипр мазкур ҳаракатнинг принципларига ҳамда ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда шу ҳаракат ўйнаши мумкин бўлган янада ижобий ролга қатъий ишонади. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Хельсинки кенгашининг давоми бўлган Мадрид учрашувида ҳам Кипр Европадаги қўшилмаган ва бетараф мамлакатлар группасига кириб, ўзининг конструктив ролини ҳамон актив бажариб келмоқда.

Президент жаноблари, яна бир неча кундан кейин сизлар Октябрь революциясининг 65 йиллигини, шу йилнинг охирида эса Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини байрам қиласизлар.

Шу муносабат билан Кипр халқи ва ҳукумати номидан, шунингдек шахсан ўз номимдан табрикларни ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи халқларига доимий тинчлик, муттасил тараққиёт ва омон-эсонлик шароитида бундан буён ҳам тараққиёт — ва равнақ тилаб билдирган истакларимни қабул этишингизни сўрайман. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи халқларининг кейинги 60 йил мобайнида истисносиз барча соҳаларда эришган ютуқлари ҳақиқатан ҳам ғоят катта бўлиб, улардан қойил қолса арзийди ва бу ютуқлардан фахрланиш учун сизларга тўла ҳуқуқ беради. Бугунги кунда сизларнинг ватанингиз — қудратли ва ҳурматга сазовор мамлакат, ҳозирги тарихий майдондаги салобати буюк давлатдир. Ҳеч шубҳасиз Октябрь революцияси ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил этилганлиги жаҳон ривожига чуқур таъсир ўтказган тарихий аҳамиятга молик воқеалар бўлди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев жаноб олийларининг, СССР Министрлар Советининг Раиси Николай Александрович Тихонов жаноб олийларининг, шу ерда ҳозир бўлган барча атоқли совет раҳбарларининг соғлиғи учун, Кипр билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик учун, халқларимиз ўртасидаги алоқаларнинг ривожи учун қадаҳ кўтаришни таклиф этишимга ижозат бергайсизлар!

• • •

Л. И. Брежнев ва С. Киприану нутқлари эътибор бериб тингланди ҳамда давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Эртага — автомобиль транспорти ходимлари куни

УЗОҚНИ ЯҚИН, ОҒИРНИ ЕНГИЛ ҚИЛИБ

БУГУНГИ тезкор давримизни автомобиль транспортисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Автомобиль одамларга дастёрлиги, узоғимизни яқин қилувчи восита бўлишидан ташқари, халқ хўжалиги қон томирининг уриб туришида муҳим роль ўйнайдиган асосий бир омил бўлиб қолди. Областимиздаги автохўжаликлар ва автобус-таксомотор паркларининг юзлаб ишчи ва хизматчилари, моҳир ҳайдовчилари СССР 60 йиллиги юбилейи йилида зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилиб, ўзларининг касб байрамлари арафасида бу мажбуриятлар шараф билан адо этилаётгани тўғрисидаги ғалаба рапортларига имзо чекдилар.

Қуйида биз ана шу мусобақа пешқадамларидан баъзиларига сўз берамиз.

Ҳайдарқул ПАРМОНОВ,
Пискентдаги 82-автокорхонанинг 1-класс ҳайдовчиси

БУГУН ҳаммамиз пахтакормиз! Республикамиз партия ва ҳукуматининг Мурожаатида янграган бу сўзлар ҳаммамиз учун кўпдан бери — эсимизни таниганден буён яқин ва қадрдондир. Йил бўйи деҳқон фидокорона меҳнати, пешона тери билан етиштирилган «оқ олтин»ни нес-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш ва уни пунктларга, пахта тозалаш заводларига тўкиб-сочмасдан етказиб беришда автотранспорт ходимларининг ҳиссаси катта бўлиши керак. Бизнинг автокорхонамиз коллективи ҳам мана шу жиддий, айни пайтда шарафли вазифани бажармоқда.

Мен 1958 йилдан буён ҳайдовчи касбида шу автокорхонада ишлаб келяпман. Ҳозиргача ГАЗ-52 маркали юк автомобилида юз минглаб километр йўлни авариясиз, кўнгилсиз ходисаларсиз босиб ўтдим. Шу билан бирга, бу касбни кўп ёшларга ўргатдим. Коллективимизда ўзим билан ёнма-ён ўнлаб шогирдларим ишлаётганидан фахрланаман ва уларни, коллективимиз ходимларини байрам билан муборакбод этаман.

Муса ЖАЛОЛОВ,
Бўка автобус-таксомотор парки эксплуатация бўлимининг бошлиғи

ЭЛГА хизмат — олий ҳиммат, дейди халқимиз. Бизнинг коллективимиз зиммасига мана шу шарафли вазифа — элга хизмат қилиш юклатилган. Автокорхонамизнинг кўп кишилик аҳил коллективи бу вазифани сидқидилдан адо этиб, халқ ҳурматига сазовор бўлиб келяпти. Йўловчиларга транспорт хизмати кўрсатиш маданияти тобора яхшиланиб бормоқда. Бунинг учун эса автокорхонамизда қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди, тарбиявий-сиёсий ишларга мунтазам эътибор билан қаралмоқда. Буларнинг натижасида ўтган беш йилликда асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,2 баравар ошган эди. Ўн биринчи беш йилликда ҳам барча иқтисодий кўрсаткичларни тобора юксалтирмоқдамиз. Жумладан, шу йилнинг ўтган тўққиз ойлик плани 103 процент бажарилди ва 5 миллиондан ортиқ йўловчи манзилларига етказилди.

Коллективимизда 210 ҳайдовчи, 12 ишлаб чиқариш бригадаси ва 2 та колонна мавжуд. Ўн биринчи беш йиллик бошидан бери 40 ҳайдовчига «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган юксак ном берилди. 6 бригада аъзолари СССР 60 йиллиги шарафига зиммаларига оширилган мажбурият олишди ва 4 бригада коллективи эса «Намунали хизмат маршрути» номини олиш учун курашмоқда. Умуман, коллективимиз ҳайдовчилари хизмат кўрсатаётган 6 шаҳарлараро ва 21 шаҳар атрофи маршрутларида давлат планларини ошириб бажариш билан бирга хизмат маданиятини янада яхшилаш, автобусларнинг қатъий графиқ бўйича қатнашини таъминлаш учун ҳаракат қиляпмиз ва бунга эришяпмиз ҳам. Бугунги байрам кунларида Геннадий Бортников, Зенур Абдураманов, Турсунали Иноқов, Анвар Абдураҳмонов, Абдулаҳад Черкезов, Шамил Бадамшин, Асқар Ашурматов каби пешқадам ҳайдовчилар номини фахр билан тилга оламиз.

Халқаро ҳаёт

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДАГИ КУЧ-ҒАЙРАТЛАР УЧ ҲИССА ОШИРИЛСИН!

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти раҳбар составининг кенгашида сўзлаган нутқи халқаро жамоатчиликнинг диққат марказида турибди. Чет эл оммавий ахборот воситалари Совет Иттифоқи тинчликни сақлаш учун ва инсоният боши узра пайдо бўлган ядро уруши хавфини камайтириш учун курашдаги куч-ғайратларни икки ҳисса — уч ҳисса оширишга чақираётганини, АҚШнинг кескинликни кучайтириш, қуролланиш пойгасини янада авж олдириш йўлига қарама-қарши ўлароқ кескинликни юмшатишни давом эттириш ва мустаҳкамлаш учун, халқаро хавфсизликни пухталаштириш учун изчиллик билан курашаётганини қайд этмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев, деб ёзади **«Нойес Дойчланд»** газетаси (ГДР), тинчлик учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтиришга чақириб, империализм халқларнинг тақдири билан масъулиятсизларча ўйнашаётганини уқтириб ўтди. Совет раҳбари тинчлик ва хавфсизликнинг қудратли омили бўлмиш СССР Қуролли Кучларининг аҳамиятини таъкидлаб ўтди. У ядро уруши хавфига қарши курашда Ер юзидаги тинчликни қадрловчи барча кишилар билан баҳамжиҳат ҳаракатни кенгайтириш зарурлигини уқтириб ўтди.

АҚШ ҳукмрон доиралари социализмга сиёсий, мафкуравий ва иқтисодий ҳужумни кенг миқёсда авж олдириб юбордилар, ўз ҳарбий тайёргарликларини мислсиз интенсивлик даражасига етказдилар, деб таъкидлайди Польшада чиқадиган **«Трибуна люду»** газетаси. Вашингтоннинг агрессив сиёсати дунёни ядро уруши алангасига дучор қилиш хавфини туғдирмоқда. Мана шундай шароитда тинчликни сақлаш учун курашдаги куч-ғайратларни икки ҳисса, уч ҳисса ошириш зарур.

«Вашингтон пост» газетаси Л. И. Брежневнинг нутқини шарҳлаб, бундай деб ёзади: совет раҳбари Рейган маъмуриятини авантюризмда, даҒаллик ва ошкора худбинликда айблади ҳамда унинг сиёсати дунёни ядро уруши алангасига дучор қилиш хавфини туғдираётганини айтди. Л. И. Брежнев тинчлик сиёсатини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, халқаро вазият АҚШнинг айби билан тинимсиз ёмонлашиб бораётганини ва пайдо бўлаётган масалаларни зудлик билан ҳал қилиш лозимлигини уқтириб ўтди. Совет раҳбари ҳарбий техника соҳасидаги кураш масалаларини тилга олди, унинг айтишича, бу кураш жуда кескин тус олди. Совет раҳбари бу курашда орқада қолишга йўл қўйиш мумкин эмаслигини таъкидлади. **Эн-Би-Си** телекомпанияси бундай деб уқтиради: СССР ХХР билан муносабатларни нормаллаштиришни астойдил хоҳлашини ва бу соҳада ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаётганини Л. И. Брежнев таъкидлади.

Англияда чиқадиган **«Гардиан»** газетаси бундай деб ёзади: Л. И. Брежневнинг нутқи — Совет Иттифоқи ҳарбий техника соҳасидаги курашда орқада қолишга йўл қўймаслик ва Совет қуролли кучларининг жанговар шайлиги юксак даражасини таъминлаш учун етарли потенциалга ва ирода кучига эга эканлиги тўғрисида Ғарбга берилган очиқ-равшан сигналдир.

Л. И. Брежнев, деб уқтиради Франциядаги **«Юманите»** газетаси, Вашингтон ўтказаётган зўравонлик сиёсатини, АҚШнинг мислсиз ҳарбий тайёргарлик даражасини қаттиқ қоралади.

Л. И. Брежневнинг айтишича, деб хабар қилади Ғарбий Германиядаги ДДП агентлиги, жаҳон сиёсатида ҳозир икки йўл бир-бири билан тўқнашмоқда. АҚШ ва унга эргашиб бораётганларнинг йўли — халқаро кескинликни чуқурлаштиришдан, вазиятни ҳаддан ташқари кескинлаштиришдан иборат. Совет Иттифоқи принципиал бошқача йўлдан — кескинликни юмшатиш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидан бормоқда.

СССРнинг ташқи сиёсат йўли кескинликни юмшатишга ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган, деб ёзади **«Индонезия таймс»** газетаси. Совет раҳбари шу фикрни таъкидлаб, айни вақтда АҚШнинг авантюрачиликдан иборат қўпол ташқи сиёсатини, ошкора худбинлик сиёсатини қоралади. Бу сиёсат кўпгина мамлакатларда тобора кўпроқ қаҳр-ғазабга дучор бўлмоқда.

Совет Иттифоқи Хитой билан муносабатларни нормаллаштириш тарафдори эканини айтмоқда, деб ёзади Японияда чиқадиган **«Майнити»** газетаси. Коммунизмга қарши ошкора «салб юриши» эълон қилган АҚШ маъмуриятининг агрессив йўлига СССР кескин зарба бермоқда, деб таъкидлайди газета.

(ТАСС, 28 октябрь).

ГФР. Дюссельдорф шаҳрида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган совет савдо-саноат кўргазмаси (суратда) очилди. Бу ердаги экспозициялар советлар мамлакатининг экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилади.

А. ГРИГОРЬЕВ фотоси. (ТАСС).

АҚШ ЯДРО УРУШИГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

БОНН. Германия социал-демократлар партиясининг таниқли арбоби Эрхард Эплер АҚШга бориб келгандан кейин «Парламентариш—политишер прессединст» матбуот бюллетени мухбири билан қилган суҳбатида Рейган маъмуриятини ядро урушини мумкин бўлган иш деб ҳисоблаб, унга очиқдан-очиқ тайёргарлик кўрмоқда, деб айтди. Эрхард Эплер Қўшма Штатларнинг 1983 йилги бюджетидан келтирилган мисолларга асосланди. Мазкур ҳужжатда Вашингтоннинг «оддий ва ядро қуроли ёрдамида уруш олиб боришга» тайёр эканлиги ҳақида ёзилган шу сўзлар мени айниқса ҳаяжонга солди, деди Эплер.

Хуллас, бу — ядро урушини муваффақият билан олиб бориш мумкинлиги хусусида АҚШнинг қилган биринчи расмий баёнотидир, деди у. Бу баёнотнинг Европага ва аввало ГФРга, тинчлик проблемаси тўғрисидаги мунозарага қандай таъсир қилишини ва эҳтимолки ҳатто шу мунозаранинг бутун боришини ўзгартириши мумкинлигини кўз олдимга келтираман.

Эплер Лотин Америкасидаги аҳволга тўхталиб, Рейган ҳокимиятни қўлга олгандан кейин АҚШ ҳамма соҳаларда Никарагуага нисбатан ўз тазйиқини кучайтирганлигини уқтириб ўтди.

(ТАСС, 28 октябрь).

ФАЛАСТИН АҲОЛИСИНИНГ ҚЎЗҒОЛОНИ

БАЙРУТ. Ғарбий соҳилдаги кўпчилик катта шаҳарларда Фаластин аҳолиси ўртасида қўзғолон бошланди. Бу ерда олинаётган хабарларга қараганда Рамаллах, Ал-Бир, Байт-Лахмада намойишлар бўлиб ўтган. Студентлар Фаластин озодлик ташкилотини қўллаб-қувватловчи шиорларни баланд овоз билан такрорлаб турганлар, Фаластин миллий байроғини кўтариб чиққанлар. Баъзи жойларда намойишчилар билан Исроилнинг хавфсизлик кучлари ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтган. Шу воқеаларнинг гувоҳи бўлган кишилар намойишчиларни тарқатиб юборишда Исроилнинг ҳарбийлашган манзилгоҳлари колонистлари ҳам иштирок этганлар. Улар ўқ узиш қуроллари ва кўздан ёш оқизувчи газ ишлатганлар.

Ғарбий соҳилдаги таниқли Фаластин арбобларидан бири Б. Шакаанинг 15 яшар ўғлини ушлаб олиб, қамоққа жўнатганлар. Б. Шакаа шу йил баҳорида оккупациячи маъмурлар томонидан Наблус шаҳри бошлиғи лавозимидан қонунга хилоф равишда олиб ташланган эди. Б. Шакаа ўз фарзандининг қамоққа олинишига қатъий норозилик билдирди. Бу ҳаракатга ўз оиласининг ҳамон қувғин қилинаётганлигининг давоми, деб баҳо берди.

(ТАСС).

АМЕРИКА МОНОПОЛИЯСИНИНГ ИҒВОГАРЛИК ҚАРОРИ

МАНАГУА. 28 октябрь. (ТАСС мухбири). Никарагуа банланларини сотиш билан шуғулланиб келган Американинг «Стандарт фрут» монополияси шу мамлакатдаги ўз операцияларини тўхтатажагини эълон қилди. Компания маъмуриятининг бундай қарори «ғайри қонунийдир», деди бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Никарагуа қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва ер ислоҳоти министри Хайме Уилок, чунки 1981 йилнинг охирида Никарагуа ҳукумати билан имзоланган битимга мувофиқ «Стандарт фрут» монополияси Никарагуада етиштириладиган бананларни беш йил мобайнида сотиб олиш мажбуриятини олган эди.

АҚШ монополиясининг иғвогарлик қарорини Никарагуа экономикасига путур етказиш мақсадидаги найрангдан бошқача баҳолаб бўлмайди, деб таъкидлайди шу муносабат билан Нуэва Никарагуа агентлиги.

АҚШ ВА ҚЎҒИРЧОҚЛАРИНИНГ РЕЖАЛАРИ

МАНАГУА. Никарагуа билан Гондурас чегарасида сомосачилар тўдаси тинмай ҳуруж қилаётганлиги ва Гондурас ҳарбийларининг агрессив ҳаракатлари муносабати билан вазият тобора оғирлашмоқда, деди Никарагуа ташқи ишлар министрлиги. Никарагуа ташқи ишлар министрлиги чиқарган ҳужжатлар тўплами Қўшма Штатлар ва унинг иттифоқчиси Гондурас диктатураси Сандино революциясини бўғиш режаларини тузаётганлигини яққол исбот этади.

1980 йил бошларидан ҳозирги вақтгача Никарагуага қарши 429 марта қуролли иғвогарлик қилинди, деб хабар беради ташқи ишлар министрлиги. Революцияга қарши унсурлар чегара постларини ва сандиночи халқ армияси базаларини ўққа тутмоқда, чегара бўйидаги зоналарга ҳужум қилмоқда. Ҳужжатлар тўпламида бандитлар тинмай ҳужум қилаётган Никарагуа районлари кўрсатиб ўтилган. Салкам уч йил мобайнида улар 300 дан ортиқ кишини ўлдирганлар, ярадор қилганлар ва ўғирлаб кетганлар.

Шу вақт мобайнида Никарагуа республикаси осмон ва денгиз чегаралари 120 мартадан кўп бузилган.

Адабиёт ва санъат

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

СУРАЙЁ

Фалак буржида барқ урган Сурайё —
Дилни уйғотди бир қутлуғ таманно.
Жимирлаб ер юзига ташлади кўз,
Табассум айлабон қилди ширин сўз:
— Деялмам одам аҳлидан йироқман,
Мудом инсон бошида шамчироқман.
Менинг умрим узоқ, йўқдир заволим,
Дилимда ерга тушмак бор хаёлим.
Бўлибдур ерда пайдо бир Сурайё,

Унинг ҳуснига олам лолу шайдо.
Ҳавас қилдим унинг коржомасини,
Ўқирлар халқ мақтовномасини.
«Оқ олтин» кони бўлған пахтазорда,
Минибдур арғумоқ озод диёрда.
Демишлар эл уни ҳикмат машина,
Забардаст сиртида гавҳар хазина.
Бориб хирмонга пайдар-пай тўкар ул,
Иши одамга-ю оламга маъқул.
Бу хил қудратли от осмонда йўқдир,
Оти ўтмишда ҳеч достонда йўқдир.
Ёнида қанча-қанча шоҳсуворлар,
Қилурлар ким ўзарлик бахтиёрлар.
Дедим унга Сурайё, эй Сурайё,
Фалак юлдузлари ҳам сенга шайдо.
Ижозат берки ёнингга тушай мен,
Қўлимдан келса бир ҳисса қўшай мен.
Ажойиб эрку бахтинг менга ёқди,
Мудом иқболу бахт сенга боқди.
Омон бўл пахтазор ҳусни Сурайё,
Сурайёликда мендан бўлдинг аъло.
Менинг умримга монанд умр кўргил,
Буюк тарих кўкида давр сургил.
Қилай қолган сўзим Чустийга изҳор,
Сенга осмон баробар ҳурматим бор.

ЧУСТИЙ.

★ «ЎЗБЕКФИЛЬМ» киностудиясида режиссёр Э. Хачатуров адиб Одил Ёқубовнинг «Диёнат» романи асосида янги бадиий фильмни суратга олмоқда. СУРАТДА: Наби Раҳимов — профессор Шомуродов, Рихси Иброҳимова — Гулсара ая ролида.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИДА

ИЖОДКОРЛАР ДАВРАСИ

Республика Ёзувчилар союзи Тошкент область бўлими жойларда турли тадбирлар ўтказиб келаётир. Бўлимнинг яқинда бўлиб ўтган бюро йиғилишида СССРнинг шонли юбилейи шарафига амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳақида фикрлашиб олинди.

Бюро йиғилишида ўз асарлари билан эл оғзига тушган қаламкашлардан бир группаси СССР Ёзувчилар союзи аъзолигига тавсия қилинди. Улар орасида оҳангаронлик адиб Абдуғофир Убайдуллаев, шоир Усмон Умарзода, Калинин районидан болалар шоири Обид Расулов, бекободлик шоир Малик Эгамов ва янгийўллик Владимир Мальков бор.

Шунингдек, йиғилишда бўлим бюро аъзолари жанрларга кўра ўз вазифаларини белгилаб олдилар. Ўткир Ҳошимов драматургия, Жонрид Абдуллахонов проза ва болалар адабиёти, Назармат поэзия жанрлари бўйича иш олиб борадиган бўлишди.

ЗАРКАМАР

Ер шарига заркамар
Менинг оппоқ тоғларим.
Шуъласидан мунаввар —
бўлди дунё боғлари.
Кийинтириб оламни,
Зар либос-ла безадим.
Мен башарга толамдан
Дастурхонлар тузадим.
Юрагимга жойладим
Нуқразорлар мавжини.
Аҳдга вафо айладим,
Кийиб шараф тожини.
Ер илмини сув қилиб
Симирган бир
деҳқон мен.
Оқ тоғлардек юксалиб
Бўлдим марду майдон мен.
Бахту омад менга ёр,
Партиямдир ғамхўрим.
Давраларда ўрним бор,
Олқишлар ҳур диёрим!

ОҚ ШАЛОЛАМ СЕН

МЕХАНИЗАТОР ҚЎШИҒИ

Оқ денгизда шалолам сен,
Асли кумуш пиёлам сен,
Пиёлада зар толам сен,
Қувнаб терай, жон пахтам.
Чаноқларда бахтим бўлиб,
Жо бўлгансан аҳдим
бўлиб.
Юрт бойлиги нақдим
бўлиб,
Элга берай жон
пахтам.
Миниб бу кун
«пўлат от»им,
Сенга ёздим кенг қанотим.
Аҳдга вафо қилиш онтим,
Қувнаб терай, жон пахтам.
Ишқинг тортар
тонг-саҳардан,
Қўшиқ куйлаб
шон-зафардан,
Мен дунёни олтин-зарга
Кийинтирай, жон пахтам,
Уйиб сени хирмон-хирмон,
Ҳадя этай
миллион-миллион.
Сен туфайли мард,
қаҳрамон —
Бўлиб юрай, жон пахтам.

Ашурали АҲМЕДОВ.

ҲАЁТНИНГ ТЕРАН ИЛДИЗЛАРИ

ТАҚРИЗ

ЎЗБЕК ҳикоячилиги сифат ва кўлам жиҳатдан катта ютуқларга эришди. Адибларимиз эълон қилаётган асарларнинг мавзу доираси кенг, шакл жиҳатдан ранг-барангдир. Баъзи ёзувчилар халқимизнинг ўтмишини қаламга олсалар, бошқаларни эса бугунги ҳаёт қизиқтиради. Уларнинг асарларида замондошларимиз учун муҳим бўлган масалалар кўтарилмоқда. Шу маънода истеъдодли ёзувчи Ўктам Усмоновнинг Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилган «Сирли соҳил» номли ҳикоялар тўплами характерлидир.

Маълумки, жамиятимизнинг иқтисодий потенциали ўсган сайин одамлардаги муносабатлар ҳам мураккаблашиб бормоқда. Маънавий камолотга эришиш ўз-ўзидан юзага келмайди, албатта. Ҳаёт ҳамиша ўзининг шафқатсизлиги ва чексиз саховати билан одамларга сабоқ бериб келган. Бироқ бу турмуш сабоқларини ҳар ким ўзича тушунади ва унга ўз билганича амал қилади. Инсонни табиат барча мавжудотлардан улуғ қилиб яратган, деймиз. Бу — тўғри. Бироқ баъзи ҳолларда инсон ўзининг айрим ҳаракатлари билан барча мавжудотлардан тубан даражага тушиб қолиши мумкин. Турмушдаги фожиавий воқеаларни келтириб чиқарадиган иллат — инсондаги худбинликдир. «Сирли соҳил» китобининг муаллифи ўз ҳикояларида инсондаги ана шу худбинликнинг ижтимоий илдизларини тадқиқ этишга ҳаракат қилади.

«Нотинч кеча» номли ҳикоя қаҳрамонлари — ҳаётда ўз ўрнини топган нуфузли аёл ва эр. Иккиси ҳам раҳбар шахслар. Бири — район соғлиқни сақлаш бўлими мудирининг муовини, иккинчиси — катта қурилишда бригадир. Аввало айтиш керакки, раҳбар шахслар ўз ҳаловатидан кечиб, халқни ўйлайдиган кишилар бўлиши керак. Кўпчилик раҳбарлар худди шу йўсинда иш тутадилар. Бироқ баъзи шахслардаги пинҳоний худбинлик аста-секин юзага чиқа боради, обрўси ошган сайин худбинлиги ҳам ортади. Улардаги бу салбий хислатни илк бор энг яқин кишилари сеза бошлайди. Бироқ, улар сезгани билан нима ҳам қилишлари мумкин?! Мазкур ҳикоядаги фожианинг илдизи Райҳон Самадовани юрагида бекиниб ётган худбинликка бориб тақалади. У Набижонни севиб турмушга чиққан, битта фарзанди бор. Набижон хотинини ташлаб кетган бўлса ҳам Райҳон Самадовна кўз очиб кўрган эрини ёмон кўрмайди. Унинг руҳий изтиробларининг боиси Набижонни ҳамон севишида, чунки у бирон марта ҳам эридан қаттиқ сўз эшитмаган. Аёл қанчалар ажралиш сабабларини ўйламасин эридан бирон-бир нуқсон топа олмайди. У арзимаган баҳона билан эрини хуноб қилади, ўртоқлари билан келганида уйга киритмайди. Бу баҳоналар — унинг худбинлиги ва ўзбошимчалигининг белгиларидир. Мана шу ўзбошимчалик гулдай қизининг ота меҳрига зор бўлиб ўсишига сабабчи. Оиладаги фожиани келтириб чиқарган ҳам ана шу худбинлик.

Ўктам Усмоновнинг кўпчилик ҳикояларида фожиавий ҳолатлар қаламга олинганини кузатамиз. Бироқ ёзувчи услубига хос лиризм бу ҳолатларнинг бўрттириб ифодаланишига йўл қўймайди. Аслида, бу ҳолатларнинг ўзи ҳам муболағага мухтож эмас. Чунки адиб ўзи тасвирлаган воқеликдан теран мазмун чиқара олади.

Тўпламдаги кўпчилик ҳикоялар оилавий муносабатларга бағишланган. Адиб кундалик ҳаётимизнинг кўзга кўринмас, лекин муҳим муаммоларини ўртага ташлайди, уларнинг моҳиятига китобхон билан бирга етишга интилади.

«Икки кўнгил» номли ҳикоядаги қаҳрамон—Файзулла Умарович ҳам ўзига хос худбинлик касалига йўлиққан шахс. У ўзининг катта олимлик номига ишонади. Бу ишонч ҳаётнинг бешафқат шамолига дуч келгач, унинг қалбида бекиниб ётган худбинлик ниқобини бу шамол рўй-рост очиб ташлайди. Қизи тенги талабасига уйланган профессор Файзулла Умаровичнинг фожиавий ҳолати асарда ниҳоятда ишонарли тасвирланган. «Тенг-тенги билан...», деган халқимизда ажойиб нақл бор. Бу нақл гўё Файзулла Умарович каби кишиларга айтилганидек туюлади.

Баъзан ёзувчи ўз қаҳрамонлари тақдирига нисбатан бешафқат бўла олмайди. Хусусан, бу ҳол «Райком бюроси» асарида кўзга яққол ташланди. Ҳикоя қаҳрамони — кекса колхоз раиси. Бу колхоз икки йилдан бери планини бажара олмайди. Янги йил бошларида колхоз правлениеси аъзолари райком бюросига чақиртирилади. Адиб кекса раиснинг руҳий олами, унинг кимлигини очиш учун жуда яхши тугун топган. Бу тугун ечиб борилган сари колхоз раиси Бекмирзаевнинг инсоний қиёфаси очилади. У ўйлаб-ўйлаб шу даражага етадики, раисликдан бўшаш учун ариза ёзади. Бироқ у аризасини ҳеч кимга кўрсатмайди, ҳатто бюродан кейин ҳам ишдан бўшаш хусусида ўйламайди.

Агар адиб Бекмирзаевнинг характерини шу хилда тасвирлаб келиб, ишдан бўшаш хусусидаги аризасини бюрода айтганида эди, биз кутган маъно чиқмаган, ёзувчи сунъийликка йўл қўйган бўларди.

«Сирли соҳил»да ёзувчининг «Яна келган бахт», «Сайри боғ қушлар», «Бировга қолган кунинг» каби етук ҳикоялари ҳам ўрин олган. Бу асарларга ўз пайтида мунаққидлар одил баҳо берганликлари учун тўхталиб ўтирмаймиз. Мажмуадаги деярли барча ҳикояларни жиддий таҳлил қилиб, ижобий фикр билдириш мумкин. Зеро, «Сирли соҳил» китоби шунга арзийди.

«Гирдоб» романи Ўктам Усмоновнинг ёзувчилик иқтидорини кенг жамоатчиликка танитиб, унга катта шуҳрат келтирди. Адибнинг роман жанридаги фикрлаш тарзи кўпчилик ҳикояларида ҳам намоён бўлган. Бу ҳол табиий, албатта. Муаллифнинг кўпгина ҳикояларига хос услубий хусусиятлар — қаҳрамон ички кечинмалари билан ташқи ҳодисаларнинг муқояси тарзида тасвирланиши ёки уларнинг руҳий дунёсини бериш каби белгилар ўз ўрнида бўлса ҳам, баъзан меъёридан ортиқ чўзилиб кетадиган ўринлар учрайди. Хусусан, «Шудринг» ҳикоясида ана шундай эпизодлар йўқ эмас.

Бироқ бу жузъий камчиликлардан қатъий назар Ўктам Усмонов асарларида самимият балқиб туради. Ёзувчи ўз қаҳрамонларини ниҳоятда қадрлайди. Муаллифнинг бу меҳри китобхонларга ҳам ўтади. У яратган қаҳрамонлар ўқувчиларга ҳаётнинг ширин туйғуларини инъом этиб, меҳр-муҳаббатни қадрлашга ва эътиқодли бўлишга ундайди, завқ-шавқ билан яшашга даъват этади. Ёзувчининг ҳикоялари жамланган «Сирли соҳил» китоби бундан ёрқин гувоҳлик бериб турибди.

А. МАТЁҚУБОВ.

ЯНГИ НОМЛАР

УМИДБАХШ САТРЛАР

Зарифа ЭРАЛИЕВА ўрта мактабни тамомлагандан буён Оҳангарон район радио редакциясида диктор бўлиб ишлайди. Шеъриятга ихлоси мактабда ўқиб юрган ёшлик чоғларидан бошланган. Бу ҳавас уни «Оҳангарон» газета редакцияси ҳузурида ташкил этилган «Илҳом» клубига олиб келди. «Илҳом» клубида ўзининг илк шеърларини муҳокамадан ўтказиб, қаламкашлар мулоҳазаларини ҳисобга олиб, шеърият сирларини эгаллашга кунт билан ҳаракат қилди. Дастлабки машқлари район газетасида эълон қилинди. Энди у оригинал ташбеҳлар, жозибали иборалар, ифодалар топиб шеърлар ёзмоқда. Шеърият гулшанига катта умид билан қадам қўйган Зарифага ёрқин ижодий парвоз истаймиз. Қуйида шоиранинг шеърларидан намуналар ўқийсиз.

НАЗАРМАТ.

ҚЎШИҚ

Бунча хаёл суриб қолдинг дарё бўйида,
Сувнинг сирли қўшиқларин тинглармисан ё?
Тўлқинлари эслатдими қайтмас умрни,
Рад этилган севгинг эслаб йиғлармисан ё?
Қўй ўксима азизгинам, кутар қаддингни,
Дарёларнинг ҳазин куйи не даркор сенга.
Ҳали ҳеч ким тингламаган бор бир қўшиғим,
Ўзим сенга куйлаб берай қулоқ тут менга.
Сен тинглаган оҳанг каби оддий эмас у,
Эшит, уни фақат сенга, сенга айтаман,
Истайсанми, куйлайману, сўнгра ўзим ҳам
Қўшиқ бўлиб юрагингга сингиб кетаман.
Дарёларнинг ҳазин куйи не даркор сенга...

АРМОН

Дедилар: Не учун маъюссан бу кун?
Ранжитдими биров ноҳақ сўз оилан?
Ё нохуш бир хабар йиғлатар бсун,
Бу не сир яширмоқ бўласан биздан?
Дедилар: Не учун кўзларингда ёш,
[illegible], севиб қолдингми, қийналарми жон?
Не бор хаёлингда, кўтармассан бош,
Балки эзмоқдадир қалбингни ҳижрон?..
Йўқ, мени қийнаган ҳижрон эмасдир,
Ноҳақ сўзлар эмас ҳам қилган бошим,
Бугун сўнгги йўлдан кузатмоқдадир
Мангу йўқолажак ўн тўққиз ёшим...
Бешафқат йилларнинг данди шамоли
Умрим баҳоридан узмиш бир япроқ.
Уни қайтармоққа йўқдир мажолим,
Ҳаётнинг қонуни турмуш устунроқ.
Йўқ, мени қийнаган ҳижрон эмасдир,
Ноҳақ сўзлар эмас ҳам қилган бошим
Маъюс қўл силкитиб қолмоқда ахир,
Ажаб, бугун менинг ўн тўққиз ёшим...

БИТМАЙ ҚОЛГАН ШЕЪР

Мен бир иштиёқнинг кириб сўзига,
Севги ҳақида шеър яратмоқ бўлдим.
Бироқ ёзганларим ёқмай ўзимга,
Нўноқ ҳаваскорга ўхшаброқ қолдим.
Наҳотки қўлимдан келмайди ёзиш,
Наҳот оддий шеърда шунча машаққат.
Наҳотки умидла қўл урилган иш,
Натижасиз қолса... бу қандай даҳшат!
Янглишмадиммикан бу йўлда озроқ,
Фақат ёниш билан ёзилмас-ку шеър.
Шунда юрагимга мен тутдим қулоқ,
Қалбимда бир нидо менга нима дер:
Қуёшни оппоқ деб юрагингдан кўр,
Севги—улуғ, уни куйлама ёлғон.
Шеърингни қўйгинда, аввал севиб кўр,
Шунда ишқ байти ҳам ёзилгай равон!

Зарифа ЭРАЛИЕВА,
Оҳангарон.

КЕРАКЛИ ТОШ...

ЭТЮД

Қишлоқ автобуси икки чети пахта далаларига туташ йўлдан ўз манзилига шошиб борарди. Автобус ичида ўтирганларнинг суҳбати қизғин.

—Тошкент бугун беш яримга тушиб қолибди, нима бўлдийкин?

—Ҳа, энди отахон, биринчи терим тамом бўлди, ҳозиргиси иккинчи терим бўлса...

—Бу йил ҳосил чакки эмас, ҳаво очилиб турса, бу ёғи озгина қолди.

—Ҳа, республика ҳам тобора илдамлашяпти...

Хуллас, суҳбатлашаётганларнинг мавзуси битта. Бу пахта мавзуи, «оқ олтин» мадҳияси эди.

Ёнимда ўтирган чол менга бир қараб қўйди-да, худди олдиндан танишдек, сўз бошлади.

— Болам, сизга бир воқеани гапириб берсам, эшитасизми? — деди чол болаларча соддалик билан.

— Пахта ҳақидами? — дедим мен ҳам беихтиёр.

— Ҳа, ҳа, пахта ҳақида...

Чол ўз ҳикоясини бошлади...

... Улуғ Ватан уруши йилларининг сўнгги кунлари эди. Душмандан тозаланган шаҳарда навбатдаги жангга ҳозирлик кўрардик. Берилган қисқагина дам олишдан фойдаланиб, шаҳар кўчаларини кездик. Қисмимиздаги бир неча ўзбек йигитлар шаҳар харобаларидан ўтиб борар эканмиз, кўзимиз техника эҳтиёт қисмлари сақланадиган омборга тушди. Унинг чап томонидаги деворлари қулаб тушган, тупроқларга қоришган эҳтиёт қисмлари эса йиғиб қўйилган металломни эслатарди. Орамизда Мамажон исмли бекободлик бир йигит ҳам бор эди. У фронтга келмасдан олдин колхозда тракторчилик қилар экан. Бўш қолдик дегунча, у трактор ҳақида билганларини эринмасдан гапириб берарди. Унинг сўзларини эшитиб, техникага қизиқиши зўр бўлган бу йигитга ҳавас қилардик.

Мамажон «урушдан қайтгач, трактор ҳайдайман, пахта экаман» деган сўзларни, айниқса, кўп такрорларди. Хуллас, ҳалиги темир-терсакларга кўзи тушган Мамажон, қувонганича омборхона ичига югуриб кетди. Биз ичкарига кирганимизда, Мамажон елкасига осиб юрадиган рюкзагини темирга тўлдириб олган эди.

—Э, нима қиласан булар ни қачонгача кўтариб юрасан? —дедик унга.

— Керакли тошнинг оғирлиги йўқ, жўраларим. Ахир ҳаммаси тракторга керакда. Уйга боргач, дарров янги трактор беришади, дейсизми? —деб у рюкзагини кўтариб олди.

Вайрон бўлган кўп қаватли уйлар орасидан бирдан автомат овозлари эшитилиб қолди. Шаҳар гарчи душмандан тозаланган бўлса ҳам онда-сонда уларнинг қолдиқлари учраб турарди. Ўқлар бизнинг тепамиздан уча бошлади. Ҳаммамиз қуролларни елкадан қўлга олиб, ерга ётдик. (Бизлар тўрт киши эдик). Уларга қараб ўқ уздик. Бироздан сўнг улар тинчиб қолишди. Аста ўрнимиздан туриб, кетишга чоғландик. Лекин Мамажон негадир ўрнидан қўзғолмади. Уни, уни... душман ўқи ҳалок қилган эди...

Чол шу ерга келганда кўзига ёш олиб, рўмолчаси билан юзини артди. Мен унга на тасалли беришга, на бирор сўз айтишга журъат этолмай, ўгирардим. Шу орада автобус бекатга келиб тўхтади. Мен тушиб қолдим. Чолнинг исмини сўраш ҳам ёдимга келмабди. Узоқдан эса радио овози эшитилди. Унда дикторнинг ушбу сўзлари жарангларди, «Республикамиз пахтакорлари уйган хирмон тўрт миллион тоннадан ошиб кетди.»

Шунда кўз олдимда, чол ҳикоя қилиб берган Мамажон қўлида пахта тутган ҳолда намоён бўлгандек бўлди.

Ҳамид НОРҚУЛОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта мактабни тамомлаган, саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология-қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозлар йўлланмаси билан ҳамда ҳарбий хизматни ўтиб қайтганлар, илғор ишчилар, колхозчилар қабул қилинадилар.

Тайёров бўлимига кириш учун бир йиллик иш стажига эга бўлганларгина юборилади. Кейинги бир йил мобайнида корхоналар (колхоз, совхоз)да ишчи (шогирд бўлиб ишлаган вақти ҳисобланмайди) ёки колхозчи бўлиб узлуксиз бир йиллик иш стажига эга бўлиш керак; ўқишга юборилган колхозчилар бир йиллик иш даврида шу колхозда белгиланган меҳнат минимумини бажарган бўлишлари керак.

Институтда қуйидаги факультетлар бор: математика, умумтехника ва меҳнат, рус тили ва адабиёти.

1982 йилда ўрта мактабни кундузи ўқиб тамомлаганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайди.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: ректор номига ариза, иш жойидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари тасдиқлаган), медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат, (3х4 см.).

АРИЗАЛАР — 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.
Ўқиш муддати — 8 ой.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар стипендия билан, бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Ангрен шаҳри, Димитров кўчаси, 1-уй. Умумтехника ва меҳнат факультети.

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
30 октябрь соат 19.00 да
БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ-КОНКУРСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғуломжон ЁҚУБОВ, VI Жаҳон фестивалининг лауреати Анвар РУСТАМОВ.

СОЛИСТЛАР: Бахтиёр ҲОЛХЎЖАЕВ, ҲОТАМ ҲОЖИЕВ, Дилором ҚАЮМОВА, Новвотхон ЖЎРАЕВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА, Моҳичеҳра ИСЛОМОВА, Лола ОҚИЛОВА, Роза КАКУРИЕВА.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОЛАРИ
трамвай ва троллейбус ҳайдовчилари тайёрлаш курсларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра бошланади.

Ўқиш муддати — 5—6 ой.

Ўқишга қабул қилинганлар стипендия, ёлғиз кишилар эса ётоқхона билан таъминланадилар. Электр транспорти ходимлари имтиёзларидан фойдаланадилар. Баҳосининг 50 процентида формали кийим-бош берилади, трамвай ва троллейбусларда бепул юришга ижозат этилади.

Маълумотлар олиш учун мурожаат этилсин:
1-троллейбус депоси — Т.Шевченко кўчаси, 28-уй;
«Красновосточное» депоси — Красновосточная кўчаси, 3«а»-уй;
2-троллейбус депоси — Пионер кўчаси, 4-уй;
1-трамвай депоси — Гайдар кўчаси, 68-уй;
2-трамвай депоси — Ҳамза кўчаси, 1-уй.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40— «АБВГДейка». 10.10 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.40 — «Сизни қизиқтирган адабиётлар». 11.25 — «Спортлото»нинг 44-тиражи». 11.35 — «Никколо Паганини» Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 12.45 — «Комсомольская правда» газетасининг соврини учун ГТО комплекси кўп кураши бўйича СССР чемпионати ва биринчилиги. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 13.25 — «Марио дель Монако билан учрашув». 13.55 — «Инсон. Ер. Коинот». 14.40 — «Халқ ижоди». Телевизион кўрсатув. 15.25 «Дунё воқеалари». 15.40 — «Комила». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. («Ўзбекфильм»). 16.45 — «Ҳайвонот оламида». 17.45 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.15 — «Берёзка». Давлат академик хореографик ансамблининг концерти. 19.00 — «9-студия». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 20.00 — «1982 йил қўшиқлари». Красноярскдан олиб кўрсатилади. 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». 2- ва 3-даврлар. Танаффус пайтида (22.40) — «Агар соғлом бўлай десанг». 23.25 — «Севгимиз дарёси». Десна ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 23.55— Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 —«Агар соғлом бўлай десанг». 9.25 —«Зацепинлар оиласи». Телевизион бадиий фильм. 1-ва 2-серялар. 11.40 — «Тонгги почта». Музикали программа. 12.10 — «Киносаёҳатчилар клуби». 13.10 — «Жаноби депутат». Телевизион бадиий фильм премьераси. (Венгрия) 14.10 — «Музикали киоск». 14.40 — Велоспорт бўйича СССР кубоги. Трекда пойгалар. «Крилатское» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 15.10 — МОЛДАВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. «Гуллаб-яшнаётган боғлар ўлкаси». Киноочерк. «Ветрилэ оиласи». Ҳужжатли фильм премьераси. «Рассом И. Виеру». «Фольклор» ансамблининг чиқиши. 17.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Черноморец» — «Спартак». Танаффус пайтида (17.45) — Халқаро обзор. 18.45 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 19.30 — Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1976 йил». 20.30 —«Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Инспектор Гул». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-серялар. 00.25 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Москва). 2-тайм.

ЎзТВ-I. 9.55 — Кўрсатувлар программаси. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телевизион миниатюралар театри. 10.50 — Мактаб ўқувчилари учун «Қўшиғим, жон қўшиғим». 11.30— «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби» 12.10 — «Қинoредакция почтасидан». 13.00 — «Жанговар постда». 13.30 — «Йўл азоби». Бадиий фильм. 17.00— «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. 18.00— «Тонгги қўшиқ». «Бир том остида». Мультфильмлар. 18.30— Болалар учун. «Бойчечак». 19.00 — «Фан уфқлари». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Бебенисида куз». Телефильм. 20.00 — Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи кўргазма залидан репортаж. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — А. Н. Островский номли Тошкент театр рассомчилик институти студентларининг концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Хирмонингизга барака». 22.35 — «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р—02305. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1716. 14